

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a patra extinsă)

30 noiembrie 2022*

„Politica externă și de securitate comună – Măsuri restrictive împotriva PKK în vederea combaterii terorismului – Înghețarea fondurilor – Poziția comună 2001/931/PESC – Aplicabilitate la situațiile de conflict armat – Grup terorist – Baza factuală a deciziilor de înghețare a fondurilor – Decizie luată de o autoritate competentă – Autoritate a unui stat terț – Revizuire – Proportionalitate – Obligație de motivare – Dreptul la apărare – Dreptul la protecție jurisdicțională efectivă – Adaptarea cererii introductive”

În cauzele conexe T-316/14 RENV și T-148/19,

Kurdistan Workers' Party (PKK), reprezentat de A. van Eik și T. Buruma, avocate,

reclamant,

împotriva

Consiliului Uniunii Europene, reprezentat de S. Van Overmeire și B. Driessen, în calitate de agenți,

pârât,

susținut de

Comisia Europeană, reprezentată de T. Ramopoulos, J. Norris, J. Roberti di Sarsina și R. Tricot, în calitate de agenți,

intervenientă în cauza T-316/14 RENV,

celelalte părți la procedură fiind:

Republica Franceză, reprezentată de A.-L. Desjonquères, B. Fodda și J.-L. Carré, în calitate de agenți,

și

Regatul Țărilor de Jos, reprezentat de M. Bulterman și J. Langer, în calitate de agenți,

intervenienți în recurs,

* Limba de procedură: engleza.

TRIBUNALUL (Camera a patra extinsă),

compus din domnii S. Gervasoni (raportor), președinte, L. Madise, P. Nihoul, doamna R. Frendo și domnul J. Martín y Pérez de Nanclares, judecători,

grefier: doamna I. Kurme, administrator,

având în vedere faza scrisă a procedurii în cauza T-148/19, în special:

- decizia din 26 iulie 2019 prin care a fost admisă cererea de intervenție a Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord;
- modificările concluziilor reclamantului din 7 octombrie 2019, 13 martie 2020 și 29 septembrie 2020,

având în vedere Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316), prin care cauza T-316/14 RENV a fost trimisă Tribunalului spre rejudecare,

având în vedere trimiterea cauzelor T-148/19 și T-316/14 RENV la Camera a patra extinsă,

având în vedere decizia din 8 februarie 2022 de conexare a cauzelor T-148/19 și T-316/14 RENV pentru buna desfășurare a fazei orale a procedurii și în vederea pronunțării deciziei prin care se finalizează judecata,

având în vedere Ordonanța din 25 martie 2022 de înlăturare a Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din cauzele T-148/19 și T-316/14 RENV în calitate de intervenient,

în urma ședinței din 31 martie 2022,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin intermediul acțiunii sale în cauza T-316/14 RENV, întemeiată pe articolul 263 TFUE, reclamantul, Kurdistan Workers' Party (PKK), solicită anularea:
 - Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 125/2014 al Consiliului din 10 februarie 2014 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 714/2013 (JO 2014, L 40, p. 9);
 - Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 790/2014 al Consiliului din 22 iulie 2014 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare nr. 125/2014 (JO 2014, L 217, p. 1);

- Deciziei (PESC) 2015/521 a Consiliului din 26 martie 2015 de actualizare și de modificare a listei persoanelor, grupurilor și entităților care fac obiectul articolelor 2, 3 și 4 din Poziția comună 2001/931/PESC privind aplicarea de măsuri specifice pentru combaterea terorismului și de abrogare a Deciziei 2014/483/PESC (JO 2015, L 82, p. 107);
- Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/513 al Consiliului din 26 martie 2015 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare nr. 790/2014 (JO 2015, L 82, p. 1);
- Deciziei (PESC) 2015/1334 a Consiliului din 31 iulie 2015 de actualizare a listei persoanelor, grupurilor și entităților care fac obiectul articolelor 2, 3 și 4 din Poziția comună 2001/931/PESC privind aplicarea de măsuri specifice pentru combaterea terorismului și de abrogare a Deciziei 2015/521 (JO 2015, L 206, p. 61);
- Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/1325 al Consiliului din 31 iulie 2015 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare 2015/513 (JO 2015, L 206, p. 12);
- Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/2425 al Consiliului din 21 decembrie 2015 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare 2015/1325 (JO 2015, L 334, p. 1);
- Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/1127 al Consiliului din 12 iulie 2016 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare 2015/2425 (JO 2016, L 188, p. 1);
- Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2017/150 al Consiliului din 27 ianuarie 2017 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare 2016/1127 (JO 2017, L 23, p. 3);
- Deciziei (PESC) 2017/1426 a Consiliului din 4 august 2017 de actualizare a listei persoanelor, grupurilor și entităților cărora li se aplică articolele 2, 3 și 4 din Poziția comună 2001/931/PESC privind aplicarea de măsuri specifice pentru combaterea terorismului și de abrogare a Deciziei (PESC) 2017/154 (JO 2017, L 204, p. 95);
- Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2017/1420 al Consiliului din 4 august 2017 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare 2017/150 (JO 2017, L 204, p. 3), în măsura în care aceste acte îl privesc.

- 2 Prin intermediul acțiunii sale în cauza T-148/19, întemeiată de asemenea pe articolul 263 TFUE, reclamantul solicită anularea:
- Deciziei (PESC) 2019/25 a Consiliului din 8 ianuarie 2019 de modificare și de actualizare a listei persoanelor, grupurilor și entităților cărora li se aplică articolele 2, 3 și 4 din Poziția comună 2001/931/PESC privind aplicarea de măsuri specifice pentru combaterea terorismului și de abrogare a Deciziei (PESC) 2018/1084 (JO 2019, L 6, p. 6);
 - Deciziei (PESC) 2019/1341 a Consiliului din 8 august 2019 de actualizare a listei persoanelor, grupurilor și entităților cărora li se aplică articolele 2, 3 și 4 din Poziția comună 2001/931/PESC privind aplicarea de măsuri specifice pentru combaterea terorismului și de abrogare a Deciziei (PESC) 2019/25 (JO 2019, L 209, p. 15);
 - Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2019/1337 al Consiliului din 8 august 2019 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2019/24 (JO 2019, L 209, p. 1);
 - Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2020/19 al Consiliului din 13 ianuarie 2020 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare 2019/1337 (JO 2020, L 8I, p. 1);
 - Deciziei (PESC) 2020/1132 a Consiliului din 30 iulie 2020 de actualizare a listei persoanelor, grupurilor și entităților cărora li se aplică articolele 2, 3 și 4 din Poziția comună 2001/931/PESC privind aplicarea de măsuri specifice pentru combaterea terorismului și de abrogare a Deciziei (PESC) 2020/20 (JO 2020, L 247, p. 18);
 - Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2020/1128 al Consiliului din 30 iulie 2020 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare 2020/19 (JO 2020, L 247, p. 1), în măsura în care aceste acte îl privesc.

I. Istoricul litigiului

- 3 PKK a fost creat în anul 1978 și s-a angajat într-o luptă armată împotriva guvernului turc pentru a obține recunoașterea dreptului kurzilor la autodeterminare.
- 4 La 28 septembrie 2001, Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite a adoptat Rezoluția 1373 (2001) de stabilire a strategiilor de combatere prin toate mijloacele a terorismului și în special de combatere a finanțării acestuia.
- 5 La 27 decembrie 2001, apreciind că o acțiune a Uniunii Europene era necesară pentru a pune în aplicare Rezoluția 1373 (2001) a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, Consiliul Uniunii Europene a adoptat Poziția comună 2001/931/PESC privind aplicarea de măsuri specifice pentru combaterea terorismului (JO 2001, L 344, p. 93, Ediție specială, 18/vol. 1,

- p. 179). În special, articolul 2 din Poziția comună 2001/931 prevede înghețarea fondurilor și a altor active financiare sau resurse economice ale persoanelor, grupurilor și entităților implicate în acte de terorism și care figurează pe lista din anexa la această poziție comună.
- 6 De asemenea, la 27 decembrie 2001, Consiliul a adoptat, pentru a pune în aplicare la nivelul Uniunii măsurile descrise în Poziția comună 2001/931, Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului (JO 2001, L 344, p. 70, Ediție specială, 18/vol. 1, p. 169), precum și Decizia 2001/927/CE de stabilire a listei prevăzute la articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2580/2001 (JO 2001, L 344, p. 83). Numele reclamantului nu figura pe această listă inițială.
 - 7 La 2 mai 2002, Consiliul a adoptat Poziția comună 2002/340/PESC, de actualizare a Poziției comune 2001/931 (JO 2002, L 116, p. 75). Anexa la Poziția comună 2002/340 a actualizat lista persoanelor, a grupurilor și a entităților cărora li se aplică măsurile restrictive prevăzute în Poziția comună 2001/931 și a introdus printre altele numele reclamantului, identificat după cum urmează: „Partidul Muncitoresc din Kurdistan (PKK)”.
 - 8 De asemenea, la 2 mai 2002, Consiliul a adoptat Decizia 2002/334/CE de punere în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2580/2001 și de abrogare a Deciziei 2001/927 (JO 2002, L 116, p. 33). Această decizie a înscris numele reclamantului pe lista prevăzută la articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2580/2001 în aceiași termeni ca și cei utilizați în anexa la Poziția comună 2002/340.
 - 9 Aceste acte au fost actualizate de atunci periodic, în aplicarea articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931 și a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2580/2001. Numele reclamantului a continuat să fie menținut pe listele grupurilor și entităților cărora li se aplică măsurile restrictive menționate în actele menționate anterior (denumite în continuare „listele în litigiu”), în pofida faptului că mai multe dintre deciziile și regulamentele la care sunt anexate aceste liste au fost contestate în fața Tribunalului sau au fost anulate de acesta din urmă. Începând cu 2 aprilie 2004, numele entității înscrise în listele în litigiu este „Partidul Muncitorilor din Kurdistan (PKK) (alias «KADEK», alias «KONGRA-GEL»)”.
 - 10 Astfel, măsurile restrictive aplicate reclamantului au fost menținute în special prin actele adoptate în anul 2014, și anume Regulamentul de punere în aplicare nr. 125/2014 și Regulamentul de punere în aplicare nr. 790/2014, prin cele adoptate între anii 2015 și 2017, și anume Decizia 2015/521, Regulamentul de punere în aplicare 2015/513, Decizia 2015/1334, Regulamentul de punere în aplicare 2015/1325, Regulamentul de punere în aplicare 2015/2425, Regulamentul de punere în aplicare 2016/1127, Regulamentul de punere în aplicare 2017/150, Decizia 2017/1426 și Regulamentul de punere în aplicare 2017/1420, precum și prin actele adoptate în anii 2019 și 2020, și anume Decizia 2019/25, Decizia 2019/1341, Regulamentul de punere în aplicare 2019/1337, Regulamentul de punere în aplicare 2020/19, Decizia 2020/1132 și Regulamentul de punere în aplicare 2020/1128.
 - 11 În expunerile de motive ale actelor adoptate în anul 2014, Consiliul a descris PKK ca fiind o entitate implicată în acte de terorism care, începând din anul 1984, a comis numeroase astfel de acte. Consiliul a afirmat că activitățile teroriste ale PKK au continuat, în pofida mai multor încetări ale focului pe care acesta din urmă le-a declarat unilateral, în special începând cu anul 2009. În această privință, Consiliul a declarat că actele de terorism comise de PKK includ atentate cu bombă, atacuri cu rachete, utilizarea de explozibili, asasinarea și răpirea unor cetățeni turci și turiști străini, luarea de ostatici, atacuri și confruntări armate cu forțele de securitate

turcești, atacuri asupra instalațiilor petroliere, a transportului public, a facilităților diplomatice, culturale și comerciale din diferite țări, extorcarea cetățenilor turci care locuiesc în străinătate și alte acte infracționale în vederea finanțării activităților sale. Cu titlu de exemplu, Consiliul a întocmit o listă de 69 de incidente, săvârșite între 14 noiembrie 2003 și 19 octombrie 2011, pe care le-a calificat drept acte de terorism în sensul articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931.

- 12 Consiliul a adăugat că PKK a făcut obiectul unor decizii ale autorităților naționale competente în sensul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, menționând în această privință, pe de o parte, un ordin din 29 martie 2001 al ministrului de interne al Regatului Unit de interzicere a PKK în temeiul UK Terrorism Act 2000 (Legea Regatului Unit privind combaterea terorismului din anul 2000), astfel cum a fost completat prin ordinul din 14 iulie 2006, având în vedere că „KADEK” și „KONGRA-GEL” erau alte denumiri ale PKK, și, pe de altă parte, decizii ale guvernului Statelor Unite ale Americii, adoptate la date nespecificate de Consiliu, prin care PKK este desemnat ca „organizație teroristă străină” (foreign terrorist organisation, denumită în continuare „FTO”), în temeiul secțiunii 219 din US Immigration and Nationality Act (Legea Statelor Unite privind imigrația și cetățenia), și ca „terorist mondial desemnat în mod expres” (specially designated global terrorist, denumit în continuare „SDGT”), în temeiul Executive Order nr. 13224 (Decretul prezidențial nr. 13224). De asemenea, Consiliul a făcut referire la hotărâri ale tribunalelor pentru securitatea statului din Republica Turcia pronunțate între anii 1990 și 2006.
- 13 În expunerile de motive referitoare la actele adoptate între anii 2015 și 2017, Consiliul a arătat că includerea în continuare a numelui reclamantului pe listele în litigiu se baza pe deciziile autorităților din Regatul Unit (din anii 2001 și 2006) și din Statele Unite (din anii 1997 și 2001), luate deja în considerare anterior, completate printr-o decizie a autorităților din Regatul Unit din 3 decembrie 2014 prin care se menținea interdicția asupra PKK, printr-o hotărâre din 2 noiembrie 2011 a tribunal de grande instance de Paris (Tribunalul de Mare Instanță din Paris, Franța), prin care centrul cultural kurd Ahmet Kaya a fost condamnat pentru participare la o asocieră infracțională în vederea pregătirii unui act de terorism și pentru finanțarea unei operațiuni teroriste, confirmată în apel prin hotărârea din 23 aprilie 2013 a cour d’appel de Paris (Curtea de Apel din Paris, Franța) și, în recurs, prin hotărârea din 21 mai 2014 a Cour de cassation (Curtea de Casație, Franța), precum și printr-o reexaminare efectuată de autoritățile din Statele Unite și finalizată la 21 noiembrie 2013, care a confirmat desemnarea PKK ca „organizație teroristă străină”.
- 14 Expunerile de motive privind actele adoptate în anii 2019 și 2020 reiau motivele anterioare, completându-le în special pornind de la Decizia 2019/1341 și de la Regulamentul de punere în aplicare 2019/1337 prin menționarea desemnării în continuare a PKK ca „organizație teroristă străină” de către autoritățile din Statele Unite după o reexaminare finalizată la 5 februarie 2019.

II. Concluziile părților

- 15 Reclamantul solicită Tribunalului anularea Regulamentului de punere în aplicare nr. 125/2014, a Regulamentului de punere în aplicare nr. 790/2014, a Deciziei 2015/521, a Regulamentului de punere în aplicare 2015/513, a Deciziei 2015/1334, a Regulamentului de punere în aplicare 2015/1325, a Regulamentului de punere în aplicare 2015/2425, a Regulamentului de punere în aplicare 2016/1127, a Regulamentului de punere în aplicare 2017/150, a Deciziei 2017/1426 și a Regulamentului de punere în aplicare 2017/1420 (cauza T-316/14 RENV), precum și a Deciziei 2019/25, a Deciziei 2019/1341, a Regulamentului de punere în aplicare 2019/1337, a

Regulamentului de punere în aplicare 2020/19, a Deciziei 2020/1132 și a Regulamentului de punere în aplicare 2020/1128 (cauza T-148/19), în măsura în care acestea îl privesc. În subsidiar, reclamantul solicită de asemenea, în cauza T-148/19, ca Tribunalul să dispună obligarea Consiliului la adoptarea unei măsuri mai puțin restrictive decât înscrierea pe listele în litigiu. În sfârșit, acesta solicită obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată.

- 16 Consiliul, susținut de Comisie în cauza T-316/14 RENV, respinge acțiunile și solicită obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată.

III. În drept

A. Cu privire la admisibilitate

- 17 Întrucât Consiliul a renunțat în ședință să conteste autorizarea celor doi semnatari ai împuternicirilor eliberate avocaților care au semnat înscrierile reclamantului de a-l reprezenta pe acesta din urmă, astfel cum s-a reținut în procesul-verbal al ședinței, subzistă numai excepția de inadmisibilitate a acestuia îndreptată împotriva celor trei adaptări ale cererii introductive în cauza T-148/19, care privesc Regulamentul de punere în aplicare 2019/1337, Regulamentul de punere în aplicare 2020/19, Decizia 2020/1132 și Regulamentul de punere în aplicare 2020/1128.
- 18 În special, Consiliul susține că aceste acte nu modifică și nici nu înlocuiesc actele a căror anulare a fost solicitată anterior, nefiind astfel îndeplinite cerințele articolului 86 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului.
- 19 Întrucât același motiv de inadmisibilitate s-ar putea aplica Deciziilor 2015/521, 2015/1334 și 2017/1426, contestate în cauza T-316/14 RENV, Tribunalul a invocat din oficiu această cauză de inadmisibilitate, care este de ordine publică, ca element al admisibilității unei acțiuni (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 decembrie 2018, Hamas/Consiliul, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, punctele 139-145 și jurisprudența citată), și a adresat părților întrebări în această privință.
- 20 Ca răspuns la această întrebare, reclamantul a recunoscut inadmisibilitatea acțiunilor sale în măsura în care ele privesc Deciziile 2015/521, 2015/1334 și 2017/1426 (cauza T-316/14 RENV), precum și Decizia 2020/1132 și Regulamentele de punere în aplicare 2019/1337, 2020/19 și 2020/1128 (cauza T-148/19), fapt consemnat în procesul-verbal al ședinței.
- 21 Într-adevăr, articolul 86 alineatul (1) din Regulamentul de procedură prevede că, atunci când un act a cărui anulare este solicitată este înlocuit sau modificat printr-un alt act având același obiect, reclamantul poate, înainte de închiderea fazei orale a procedurii sau înainte de decizia Tribunalului de a se pronunța fără parcurgerea fazei orale a procedurii, să își adapteze cererea introductivă pentru a ține cont de acest element nou.
- 22 Cu toate acestea, în prezenta cauză, Deciziile 2015/521, 2015/1334 și 2017/1426 nu extind efectele și nici nu înlocuiesc singurul act menționat în cererea introductivă din cauza T-316/14 RENV, și anume Regulamentul de punere în aplicare nr. 125/2014, înlocuit prin Regulamentul de punere în aplicare nr. 790/2014, care a fost contestat în cadrul primei adaptări a acestei cereri introductive. Unic scop al acestor decizii este acela de a modifica lista prevăzută de Poziția comună 2001/931, care se bazează pe Tratatul UE, în timp ce regulamentele de punere în aplicare modifică lista prevăzută în Regulamentul nr. 2580/2001 și care se bazează în special pe articolul 301 CE (devenit, după modificare, articolul 215 TFUE), care are ca scop punerea în aplicare la nivelul

Uniunii a măsurilor restrictive prevăzute în deciziile privind politica externă și de securitate comună (PESC) și, anterior, în pozițiile comune. Astfel, chiar dacă deciziile referitoare la PESC și regulamentele de punere în aplicare sunt, în principiu, adoptate în aceeași zi și conțin aceeași listă de persoane, grupuri și entități vizate, ele constituie acte distincte.

- 23 În mod similar, Regulamentul de punere în aplicare 2019/1337, Regulamentul de punere în aplicare 2020/19, care l-a abrogat pe cel dintâi, precum și Regulamentul de punere în aplicare 2020/1128, care a abrogat acest din urmă regulament, nu extind efectele și nici nu înlocuiesc singurul act menționat în cererea introductivă din cauza T-148/19, și anume Decizia 2019/25, care a fost înlocuită prin Decizia 2019/1341, menționată în cadrul primei adaptări a acestei cereri. În această privință, se poate observa că, în măsura în care deciziile referitoare la PESC stabilesc cadrul pentru adoptarea regulamentelor în temeiul articolului 215 TFUE, revine în orice caz Consiliului, în conformitate cu articolul 266 TFUE, să acționeze în consecință în cazul unei eventuale anulări a deciziilor referitoare la PESC asupra regulamentelor de punere în aplicare a acestora (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 mai 2013, Trabelsi și alții/Consiliul, T-187/11, EU:T:2013:273, punctul 121).
- 24 În plus, Decizia 2020/1132, menționată în cadrul celei de a treia adaptări a cererii introductive din cauza T-148/19, abrogă, după cum rezultă din titlul acesteia, Decizia (PESC) 2020/20 a Consiliului din 13 ianuarie 2020 de actualizare a listei persoanelor, grupurilor și entităților cărora li se aplică articolele 2, 3 și 4 din Poziția comună 2001/931 și de abrogare a Deciziei (PESC) 2019/1341 (JO 2020, L 8I, p. 5), care nu a fost contestată nici în cererea introductivă, nici în cadrul adaptărilor acesteia, astfel încât nu se poate concluziona că sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 86 din Regulamentul de procedură (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 decembrie 2018, Hamas/Consiliul, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, punctele 141 și 142). În cazul în care cererea de anulare a Deciziei 2020/1132 ar fi considerată admisibilă pentru motivul că această decizie modifică lista prevăzută în Poziția comună 2001/931 în același mod precum Deciziile 2019/25 și 2019/1341, acest lucru ar echivala, contrar cerințelor de economie a procedurii și de securitate juridică care au justificat adăugarea în Regulamentul de procedură intrat în vigoare în anul 2015 a unei dispoziții consacrate adaptărilor cererii introductive (a se vedea expunerea de motive cu privire la articolul 86 din noul regulament de procedură), cu extinderea domeniului de aplicare al articolului 86 alineatul (1), care vizează modificarea „act[ului] a cărui anulare este solicitată”, și nu a tuturor „act[elor] având același obiect”.
- 25 Rezultă că prezentele acțiuni trebuie declarate inadmisibile în măsura în care vizează anularea Deciziilor 2015/521, 2015/1334 și 2017/1426 (cauza T-316/14 RENV), a Deciziei 2020/1132, precum și a Regulamentelor de punere în aplicare 2019/1337, 2020/19 și 2020/1128 (cauza T-148/19).
- 26 Se poate adăuga că nimic nu îl împiedica pe reclamant să introducă, pentru a contesta legalitatea acestor acte, o acțiune în anulare împotriva lor în măsura în care acestea îl priveau (a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 februarie 2020, Kande Mupompa/Consiliul, T-170/18, EU:T:2020:60, punctul 37).
- 27 Rezultă că temeinicia prezentelor acțiuni va fi examinată în măsura în care ele privesc:
- Regulamentele de punere în aplicare nr. 125/2014 și nr. 790/2014 (denumite în continuare „actele din anul 2014”);

- Regulamentele de punere în aplicare 2015/513, 2015/1325, 2015/2425, 2016/1127, 2017/150 și 2017/1420 (denumite în continuare „actele din anii 2015-2017”);
- Deciziile 2019/25 și 2019/1341 (denumite în continuare „deciziile din anul 2019”).

B. Cu privire la fond

- 28 În cauza T-316/14 RENV, reclamantul a precizat, în observațiile sale cu privire la Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316), că își menține toate motivele invocate în cererea sa introductivă în cauza T-316/14, cu excepția primului motiv, la care a renunțat în ședința care a precedat pronunțarea Hotărârii din 15 noiembrie 2018, PKK/Consiliul (T-316/14, EU:T:2018:788), și care a fost anulată de Curtea de Justiție în recurs. În susținerea acestei acțiuni în fața Tribunalului, reclamantul a invocat opt motive. Aceste motive se întemeiau, primul, la care reclamantul a renunțat ulterior, pe încălcarea dreptului internațional al conflictelor armate, atât prin actele din anul 2014 și prin actele din anii 2015-2017, cât și prin Poziția comună 2001/931 și Regulamentul 2580/2001, cel de al doilea, pe calificarea eronată a reclamantului drept grup terorist în sensul articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931, cel de al treilea, pe inexistența unei decizii adoptate de o autoritate competentă în sensul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, cel de al patrulea, pe încălcarea articolelor 4 și 51 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), în măsura în care actele din anul 2014 și actele din anii 2015-2017 s-au bazat în parte pe informații obținute prin tortură sau ca urmare a unor rele tratamente, cel de al cincilea, pe neefectuarea unei revizuiți în conformitate cu cerințele articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931, cel de al șaselea, pe încălcarea principiilor proporționalității și subsidiarității, cel de al șaptelea, pe încălcarea obligației de motivare și, cel de al optulea, pe nerespectarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă.
- 29 În cauza T-148/19, reclamantul invocă șase motive în susținerea acțiunii sale, întemeiate, primul, pe calificarea eronată a reclamantului drept grup terorist în sensul articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931, cel de al doilea, pe inexistența unei decizii adoptate de o autoritate competentă în sensul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, cel de al treilea, pe neefectuarea unei revizuiți în conformitate cu cerințele articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931, cel de al patrulea, pe încălcarea principiilor proporționalității și subsidiarității, cel de al cincilea, pe încălcarea obligației de motivare și, cel de al șaselea, pe încălcarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă.
- 30 Având în vedere similitudinile existente între șase dintre motivele invocate în cele două cauze, trebuie să le examinăm împreună, făcând o distincție între cauzele T-316/14 RENV și T-148/19 numai atunci când argumentele specifice invocate în susținerea acestor motive și anumite diferențe între actele atacate o impun.
- 31 Aceste motive se întemeiază în principal pe încălcarea articolului 1 din Poziția comună 2001/931, precizându-se că poziția comună menționată constituie textul relevant în prezenta cauză, inclusiv în scopul examinării regulamentelor de punere în aplicare atacate, care se întemeiază formal numai pe Regulamentul nr. 2580/2001, întrucât acesta din urmă are ca obiect punerea în aplicare a măsurii de înghețare a fondurilor persoanelor și entităților teroriste din cadrul statelor membre

pe baza principiilor și definițiilor actelor teroriste cuprinse în poziția comună și pe baza listelor întocmite de Consiliu în temeiul poziției comune. Articolul 1 menționat prevede la alineatele (3), (4) și (6) ale acestuia:

„(3) În sensul prezentei poziții comune, prin «act de terorism» se înțelege unul dintre următoarele acte săvârșite cu intenție care, prin natura sau împrejurările sale, poate să dăuneze grav unei țări sau organizații internaționale, corespunzând definiției infracțiunii în dreptul național, atunci când este comis cu scopul:

- (i) de a intimida în mod grav o populație sau
- (ii) de a constrânge, în mod ilegal, autoritățile publice sau o organizație internațională să îndeplinească sau să se abțină de la îndeplinirea unui act oarecare sau
- (iii) de a destabiliza în mod grav sau de a distruge structurile fundamentale politice, constituționale, economice sau sociale ale unei țări sau ale unei organizații internaționale:
 - (a) acțiunile care pun în pericol viața persoanei, care pot avea ca rezultat moartea acesteia;
 - (b) vătămarea gravă a integrității fizice a unei persoane;
 - (c) răpirea sau luarea de ostatici;
 - (d) provocarea de distrugereri masive unei incinte guvernamentale sau publice, unui sistem de transport, unei infrastructuri, inclusiv unui sistem informatic, unei platforme fixe situate pe platoul continental, unui loc public sau unei proprietăți private, care poate pune în pericol viețile oamenilor sau poate provoca pierderi economice considerabile;
 - (e) răpirea aeronavelor, navelor sau a altor mijloace de transport în comun sau de mărfuri;
 - (f) fabricarea, posesia, achiziția, transportul, furnizarea sau utilizarea de arme de foc, de explozibili, de arme nucleare, biologice sau chimice, precum și, în ceea ce privește armele biologice sau chimice, cercetarea și producerea;
 - (g) eliberarea de substanțe periculoase sau provocarea de incendii, de inundații sau de explozii care au ca efect punerea în pericol a vieții oamenilor;
 - (h) perturbarea sau întreruperea aprovizionării cu apă, cu electricitate sau cu orice altă resursă naturală esențială, având ca efect punerea în pericol a vieții oamenilor;
 - (i) amenințarea de a comite oricare dintre actele enumerate la literele (a)-(h);
 - (j) conducerea unui grup terorist;
 - (k) participarea la activitățile unui grup terorist, inclusiv prin furnizarea de informații sau de mijloace materiale, sau orice formă de finanțare a activităților acestuia, având cunoștință de faptul că această participare va contribui la activitățile criminale ale grupului.

În sensul prezentului alineat, prin «grup terorist» se înțelege grupul organizat, format din mai mult de două persoane, stabilit în timp și acționând în mod concertat în vederea comiterii de acte teroriste. Expresia «grup organizat» desemnează grupul care nu s-a constituit conjunctural pentru a săvârși imediat un act terorist și care nu are în mod necesar roluri clar definite pentru membrii săi, continuitate în compunere sau o structură elaborată.

(4) Lista din anexă este întocmită pe baza unor informații precise sau a unor elemente de dosar care arată că s-a luat o decizie de către o autoritate competentă față de persoanele, grupurile și entitățile vizate, fie că este vorba de inițierea unor cercetări sau a urmăririi penale pentru un act terorist ori de tentativa de a săvârși, de a participa la sau de a facilita un astfel de act, bazate pe probe sau indicii serioase și credibile, sau fie că este vorba de o condamnare pentru astfel de fapte. Persoanele, grupurile și entitățile identificate de Consiliul de Securitate al Organizației

Națiunilor Unite ca având legătură cu terorismul și cu privire la care acesta a dispus sancțiuni pot fi incluse pe listă.

În sensul prezentului alineat, prin «autoritate competentă» se înțelege o autoritate judiciară sau, în cazul în care autoritățile judiciare nu au nicio competență în domeniul reglementat de prezentul alineat, o autoritate competentă echivalentă în acest domeniu.

[...]

(6) Numele persoanelor și ale entităților incluse pe lista din anexă vor face obiectul unei revizuri la intervale regulate, cel puțin o dată pe semestru, pentru a se asigura că menținerea lor pe listă rămâne justificată.”

- 32 Rezultă din jurisprudența care a interpretat aceste dispoziții din Poziția comună 2001/931 că procedura care poate conduce la o măsură de înghețare a fondurilor în temeiul poziției comune menționate se desfășoară la două niveluri, unul național, iar celălalt european (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 martie 2017, A și alții, C-158/14, EU:C:2017:202, punctul 84, și Hotărârea din 16 octombrie 2014, LTTE/Consiliul, T-208/11 și T-508/11, EU:T:2014:885, punctele 203 și 204). Într-o primă etapă, o autoritate națională competentă adoptă în privința persoanei în cauză o decizie care să corespundă definiției date la articolul 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931. Într-o a doua etapă, Consiliul, hotărând în unanimitate, decide includerea persoanei în cauză pe lista privind înghețarea fondurilor, pe baza unor informații precise sau a unor elemente de dosar care arată că s-a luat o astfel de decizie (Hotărârea din 12 decembrie 2006, Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran/Consiliul, T-228/02, EU:T:2006:384, punctul 117, și Hotărârea din 23 octombrie 2008, People's Mojahedin Organization of Iran/Consiliul, T-256/07, EU:T:2008:461, punctul 131).
- 33 Într-adevăr, în lipsa unor mijloace prin care Uniunea Europeană să efectueze ea însăși investigații privind implicarea unei persoane în acte de terorism, recurgerea la cerința unei decizii prealabile a unei autorități naționale are ca scop stabilirea existenței unor probe sau indicii serioase și credibile ale implicării persoanei vizate în activități teroriste, considerate fiabile de autoritățile naționale și care le-au determinat pe acestea să adopte cel puțin măsuri de investigație. Astfel, rezultă din referirea la o decizie națională, precum și din menționarea unor „informații precise” și „probe sau indicii serioase și credibile”, la articolul 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, că obiectivul acesteia constă în protejarea persoanelor vizate prin asigurarea faptului că înscrierea acestora pe lista în litigiu nu poate fi efectuată decât dacă are o bază factuală suficient de solidă și că respectiva poziție comună urmărește atingerea acestui obiectiv prin intermediul cerinței existenței unei decizii a unei autorități naționale (Hotărârea din 15 noiembrie 2012, Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, C-539/10 P și C-550/10 P, EU:C:2012:711, punctele 68 și 69, și Hotărârea din 26 iulie 2017, Consiliul/Hamas, C-79/15 P, EU:C:2017:584, punctul 24).
- 34 Din această formă de cooperare specifică între Consiliu și statele membre în lupta împotriva terorismului, stabilită prin Poziția comună 2001/931, decurg mai multe consecințe.
- 35 În primul rând, rezultă că, în conformitate cu articolul 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, includerea inițială a unei persoane sau entități în lista privind înghețarea fondurilor presupune existența unei decizii naționale care emană de la o autoritate competentă. În schimb, articolul 1 alineatul (6) din respectiva poziție comună nu prevede o astfel de condiție în ceea ce privește revizuirea înscrierii pe listă.

- 36 În al doilea rând, rezultă că sarcina de a dovedi că înghețarea fondurilor unei persoane, ale unui grup sau ale unei entități este justificată din punct de vedere legal, care revine Consiliului, are un obiect relativ restrâns la nivelul procedurii în fața instituțiilor Uniunii. Forma specifică de cooperare instituită între statele membre și Consiliu în domeniul luptei împotriva terorismului implică obligația Consiliului de a urma pe cât posibil aprecierea autorității naționale competente (Hotărârea din 23 octombrie 2008, People's Mojahedin Organization of Iran/Consiliul, T-256/07, EU:T:2008:461, punctele 133 și 134, Hotărârea din 4 decembrie 2008, People's Mojahedin Organization of Iran/Consiliul, T-284/08, EU:T:2008:550, punctul 53, și Hotărârea din 14 decembrie 2018, Hamas/Consiliul, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, punctul 282).
- 37 Această obligație a Consiliului de a urma pe cât posibil aprecierea autorității naționale competente privește în principal deciziile naționale de condamnare luate în considerare la momentul înscrierii inițiale în temeiul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931. Mai exact, nu ține de competența Consiliului să verifice caracterul real sau imputabilitatea faptelor reținute în deciziile naționale de condamnare pe care s-a bazat o înscriere inițială. Într-adevăr, o astfel de obligație de verificare impusă Consiliului cu privire la faptele care se află la originea unei decizii naționale pe care s-a bazat o înscriere inițială pe listele privind înghețarea fondurilor ar fi o lovitură sigură dată sistemului cu două niveluri care caracterizează poziția comună menționată, întrucât aprecierea pe fond de către Consiliu a acestor fapte ar risca să intre în conflict cu aprecierea și constatările efectuate de autoritatea națională în cauză, iar un astfel de conflict ar fi cu atât mai inoportun cu cât Consiliul nu dispune în mod necesar de toate datele de fapt și elementele de probă cuprinse în dosarul acestei autorități (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctele 240-242 și jurisprudența citată). În plus, trebuie amintit că garanția pentru persoanele în cauză că includerea lor pe lista privind înghețarea fondurilor are o bază factuală suficient de solidă se întemeiază tocmai pe cerința unei decizii luate de o autoritate națională și pe încrederea pe care instituțiile Uniunii o acordă evaluării probelor și indiciilor făcute de autoritatea națională menționată (a se vedea punctul 33 de mai sus).
- 38 În schimb, în ceea ce privește elementele pe care se bazează Consiliul pentru a demonstra persistența riscului de implicare în activități teroriste în temeiul articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931, indiferent dacă este vorba despre elemente desprinse dintr-o decizie națională adoptată de o autoritate competentă sau din alte surse, revine Consiliului, în caz de contestare, sarcina de a dovedi temeinicia constatărilor de fapt menționate în actele de menținere pe liste și instanței Uniunii sarcina de a verifica exactitatea lor materială, ceea ce implică verificarea caracterului real al faptelor în cauză și calificarea acestora drept elemente care justifică aplicarea de măsuri restrictive împotriva persoanei în cauză (a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctele 52-55 și jurisprudența citată).
- 39 În plus, astfel cum a amintit Curtea și în Hotărârea sa din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctele 60-62 și 78-80, precum și jurisprudența citată), Consiliul rămâne supus obligației de motivare atât în ceea ce privește incidentele reținute în deciziile luate în considerare în temeiul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, cât și în ceea ce privește incidentele reținute în deciziile naționale ulterioare sau incidentele luate în considerare de Consiliu în mod autonom, fără nicio trimitere la astfel de decizii.
- 40 Rezultă că trebuie să se facă o distincție, pentru fiecare dintre actele contestate, după cum acestea se întemeiază pe deciziile autorităților naționale competente care au justificat înscrierea inițială a reclamantului sau pe decizii ulterioare ale acestor autorități naționale ori pe elemente adoptate în

mod autonom de Consiliu. O astfel de distincție este cu atât mai necesară cu cât aceste două tipuri de temeuri sunt reglementate de dispoziții diferite din Poziția comună 2001/931, primele intrând sub incidența articolului 1 alineatul (4) din această poziție, iar cele din urmă sub incidența articolului 1 alineatul (6) din poziția respectivă.

- 41 Or, în prezenta cauză, actele din anul 2014 se bazează, pe de o parte, pe o analiză autonomă efectuată de Consiliu cu privire la mai multe incidente enumerate în expunerile de motive și, pe de altă parte, pe decizii ale autorităților din Regatul Unit, Statele Unite și Turcia. În schimb, actele din anii 2015-2017 și deciziile din anul 2019 se bazează exclusiv pe decizii ale mai multor autorități naționale, și anume cele din Regatul Unit, Statele Unite și Franța. De asemenea, trebuie precizat că unele dintre deciziile naționale luate în considerare au stat la baza înscrierii inițiale a reclamantului pe listă, în timp ce alte decizii adoptate ulterior au fost luate în considerare de Consiliu în contextul revizuirii înscrierii pe listă a reclamantului.
- 42 În consecință, trebuie să se examineze cele șase motive similare îndreptate împotriva actelor atacate în lumina acestor considerații preliminare, cu precizarea că motivul specific cauzei T-316/14 RENV, întemeiat pe încălcarea articolelor 4 și 51 din cartă și îndreptat numai împotriva actelor din anul 2014, va fi abordat împreună cu motivul întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931 (a se vedea punctele 166 și 175 de mai jos). Astfel, se va analiza în continuare dacă aceste acte sunt conforme cu articolul 1 alineatul (3) (primul motiv), alineatul (4) (cel de al doilea motiv) și alineatul (6) (cel de al treilea motiv) din Poziția comună 2001/931, precum și cu principiul proporționalității (cel de al patrulea motiv) – reclamantul precizând în ședință, astfel cum s-a consemnat în procesul-verbal, că motivul în cauză se întemeia exclusiv pe încălcarea acestui principiu, nu și a principiului subsidiarității – obligația de motivare (cel de al cincilea motiv) și, în sfârșit, dreptul la apărare și dreptul reclamantului la protecție jurisdicțională efectivă (cel de al șaselea motiv), începând cu examinarea celui de al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931.

1. Cu privire la motivul întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931

- 43 Trebuie reamintit, cu titlu introductiv, că articolul 1 din Poziția comună 2001/931 face distincție între, pe de o parte, includerea inițială a unei persoane sau entități pe lista privind înghețarea fondurilor, menționată la alineatul (4) și, pe de altă parte, menținerea numelui unei persoane sau entități deja incluse pe listă, astfel cum se menționează la alineatul (6). În timp ce includerea inițială a unei persoane sau a unei entități pe lista privind înghețarea fondurilor presupune existența unei decizii naționale a unei autorități competente, nu este prevăzută o astfel de condiție pentru menținerea numelui persoanei sau entității respective pe listă, întrucât această menținere constituie în esență prelungirea includerii inițiale și presupune, prin urmare, persistența riscului de implicare a persoanei sau a entității în cauză în activități de terorism, astfel cum a constatat inițial Consiliul pe baza deciziei naționale care a servit drept fundament pentru această includere inițială (Hotărârea din 26 iulie 2017, Consiliul/LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, punctele 59-61, și Hotărârea din 26 iulie 2017, Consiliul/Hamas, C-79/15 P, EU:C:2017:584, punctele 37-39).
- 44 Rezultă, pe de o parte, că, în cazul în care Consiliul se bazează în continuare, pentru a decide, în temeiul articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931, să mențină înscrierea unei persoane sau a unei entități, pe o decizie națională emisă de o autoritate competentă, motivul întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931 este operant în

susținerea unei acțiuni formulate împotriva unei astfel de decizii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 decembrie 2018, Hamas/Consiliul, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, punctele 229 și 230), aspect necontestat de Consiliu. Se poate adăuga în această privință că Curtea nu a repus în discuție acest caracter operant atunci când a statuat, în Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctul 38), că Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept prin examinarea deciziilor de menținere pe liste exclusiv în lumina articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931. Într-adevăr, Curtea s-a pronunțat cu privire la examinarea de către Tribunal a obligației de motivare a Consiliului, considerând astfel în esență că respectarea acestei obligații de motivare trebuie examinată în lumina elementelor prevăzute la articolul 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931, și a trimis de asemenea Tribunalului spre reexaminare toate celelalte motive, inclusiv pe cele întemeiate pe încălcarea articolului 1 alineatele (3) și (4) din poziția comună menționată.

45 Rezultă, pe de altă parte, că, în prezenta cauză, acest motiv va fi examinat numai în privința deciziilor naționale care au stat la baza înscrierii inițiale a reclamantului în anul 2002, și anume:

- ordinul ministrului de interne al Regatului Unit din 29 martie 2001;
- deciziile guvernului Statelor Unite din 8 octombrie 1997 și 31 octombrie 2001.

46 Argumentele referitoare la deciziile judiciare franceze ulterioare înscrierii inițiale a reclamantului, precum și cele care contestă deciziile referitoare la măsurile luate în urma deciziilor menționate anterior, adoptate de autoritățile din Regatul Unit în anul 2014 și de autoritățile din Statele Unite în anii 2013 și 2019, precum și elementele reținute în mod autonom de Consiliu vor fi abordate, în schimb, în cadrul examinării motivului întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931.

47 Același lucru este valabil și pentru argumentele referitoare la hotărârile tribunalelor pentru securitatea statului din Turcia menționate în expunerile de motive ale actelor din anul 2014. Într-adevăr, chiar dacă anumite pasaje din aceste expuneri de motive pot da naștere la confuzii, în măsura în care menționează condamnări ale PKK de către tribunalele pentru securitatea statului din Turcia, dintre care unele sunt anterioare anului 2002, și concluzionează în mod formal în sensul existenței unor decizii adoptate în temeiul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931 după enumerarea acestor condamnări, se poate deduce din concluzia generală referitoare la revizuirea înscrierilor în litigiu, care menționează doar faptul că deciziile Regatului Unit și ale Statelor Unite rămân în vigoare, că numai aceste din urmă decizii au fost luate în considerare în temeiul dispoziției menționate anterior din poziția comună, fapt confirmat de Consiliu în memoriul său în apărare și recunoscut, de altfel, de reclamant în replică.

a) Cu privire la decizia Regatului Unit

48 Reclamantul contestă faptul că ordinul din 29 martie 2001 al ministrului de interne al Regatului Unit poate fi calificat drept o decizie a unei autorități competente în sensul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, invocând argumente întemeiate pe noțiunea de „autoritate competentă”, pe informațiile necesare pentru a demonstra că o astfel de decizie a fost adoptată și pe data incidentelor menționate în acest ordin.

1) *Cu privire la calificarea ministrului de interne al Regatului Unit drept „autoritate competentă”*

- 49 Reclamantul consideră că ministrul de interne al Regatului Unit nu poate fi calificat drept „autoritate competentă” în sensul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931. Astfel, ministrul respectiv nu ar fi o autoritate judiciară, ci una administrativă. Ordinele sale ar avea natura unor acte administrative și nu ar fi adoptate la capătul unei proceduri care cuprinde mai multe etape, precum cea care caracterizează deciziile în materie penală. În plus, interdicțiile impuse prin aceste ordine ar avea o durată nelimitată, în lipsa unei revizuirii periodice. De asemenea, ministrul de interne ar dispune de o largă putere de apreciere, în măsura în care competențele Parlamentului britanic ar fi limitate la o evaluare colectivă a organizațiilor în cauză, fără a avea cunoștința de informațiile confidențiale luate în considerare de ministru.
- 50 Cu titlu preliminar, trebuie amintit că Tribunalul a considerat în repetate rânduri că ordinul din 29 martie 2001 al ministrului de interne al Regatului Unit constituie o decizie a unei autorități competente în sensul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 octombrie 2008, *People’s Mojahedin Organization of Iran/Consiliul*, T-256/07, EU:T:2008:461, punctele 144 și 145, Hotărârea din 16 octombrie 2014, *LTTE/Consiliul*, T-208/11 și T-508/11, EU:T:2014:885, punctul 106, Hotărârea din 14 decembrie 2018, *Hamas/Consiliul*, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, punctele 258-285, Hotărârea din 6 martie 2019, *Hamas/Consiliul*, T-289/15, EU:T:2019:138, punctele 71-96, Hotărârea din 10 aprilie 2019, *Gamaa Islamiya Égypte/Consiliul*, T-643/16, EU:T:2019:238, punctele 108-133, și Hotărârea din 24 noiembrie 2021, *LTTE/Consiliul*, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctul 112).
- 51 Într-adevăr, potrivit jurisprudenței, chiar dacă articolul 1 alineatul (4) al doilea paragraf din Poziția comună 2001/931 conține o preferință pentru deciziile care emană de la autoritățile judiciare, acesta nu exclude luarea în considerare a deciziilor care emană de la autorități administrative atunci când, pe de o parte, aceste autorități sunt efectiv investite, în dreptul național, cu competența de a adopta decizii restrictive împotriva unor grupuri implicate în terorism și, pe de altă parte, când aceste autorități, chiar dacă doar administrative, pot totuși să fie considerate „echivalente” unor autorități judiciare (Hotărârea din 16 octombrie 2014, *LTTE/Consiliul*, T-208/11 și T-508/11, EU:T:2014:885, punctul 107, Hotărârea din 14 decembrie 2018, *Hamas/Consiliul*, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, punctul 259, Hotărârea din 6 martie 2019, *Hamas/Consiliul*, T-289/15, EU:T:2019:138, punctul 72, Hotărârea din 10 aprilie 2019, *Gamaa Islamiya Égypte/Consiliul*, T-643/16, EU:T:2019:238, punctul 111, și Hotărârea din 24 noiembrie 2021, *LTTE/Consiliul*, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctul 114).
- 52 Autoritățile administrative pot fi considerate echivalente unor autorități judiciare atunci când deciziile lor pot face obiectul unei acțiuni în justiție atât asupra aspectelor de fapt, cât și asupra celor de drept (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 octombrie 2008, *People’s Mojahedin Organization of Iran/Consiliul*, T-256/07, EU:T:2008:461, punctul 145, Hotărârea din 14 decembrie 2018, *Hamas/Consiliul*, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, punctul 260, Hotărârea din 6 martie 2019, *Hamas/Consiliul*, T-289/15, EU:T:2019:138, punctul 73, Hotărârea din 10 aprilie 2019, *Gamaa Islamiya Égypte/Consiliul*, T-643/16, EU:T:2019:238, punctul 112, și Hotărârea din 24 noiembrie 2021, *LTTE/Consiliul*, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctul 115).

- 53 În consecință, împrejurarea că instanțele din statul în cauză au competențe în materie de combatere a terorismului nu împiedică Consiliul să ia în considerare deciziile adoptate de autoritatea administrativă națională însărcinată cu adoptarea măsurilor restrictive în materie de terorism (Hotărârea din 16 octombrie 2014, LTTE/Consiliul, T-208/11 și T-508/11, EU:T:2014:885, punctul 108, Hotărârea din 14 decembrie 2018, Hamas/Consiliul, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, punctul 261, Hotărârea din 6 martie 2019, Hamas/Consiliul, T-289/15, EU:T:2019:138, punctul 74, Hotărârea din 10 aprilie 2019, Gamaa Islamiya Țepte/Consiliul, T-643/16, EU:T:2019:238, punctul 113, și Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctul 116).
- 54 Or, astfel cum reiese din expunerile de motive ale actelor din anii 2015-2017 și ale deciziilor din anul 2019, ordinele ministrului de interne al Regatului Unit pot face obiectul unei căi de atac în fața Proscribed Organisations Appeal Commission (Comisia de Apel privind Organizațiile Interzise, Regatul Unit, denumită în continuare „POAC”), care se va pronunța, în drept și în fapt, prin aplicarea principiilor care guvernează controlul jurisdicțional, și fiecare parte poate declara apel împotriva deciziei POAC cu privire la un aspect de drept în fața unei instanțe de apel dacă obține autorizația acestei comisii sau, în lipsă, a instanței de apel (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 decembrie 2018, Hamas/Consiliul, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, punctul 262, Hotărârea din 6 martie 2019, Hamas/Consiliul, T-289/15, EU:T:2019:138, punctul 75, Hotărârea din 10 aprilie 2019, Gamaa Islamiya Țepte/Consiliul, T-643/16, EU:T:2019:238, punctul 114, și Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctul 117).
- 55 În aceste condiții, trebuie să se considere că ordinul din anul 2001 al ministrului de interne al Regatului Unit a fost adoptat de o autoritate administrativă echivalentă unei autorități judiciare și, prin urmare, de o autoritate competentă în sensul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 decembrie 2018, Hamas/Consiliul, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, punctul 263, Hotărârea din 6 martie 2019, Hamas/Consiliul, T-289/15, EU:T:2019:138, punctul 76, Hotărârea din 10 aprilie 2019, Gamaa Islamiya Țepte/Consiliul, T-643/16, EU:T:2019:238, punctul 115, și Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctul 118).
- 56 De asemenea, trebuie remarcat faptul că, potrivit jurisprudenței, articolul 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931 nu impune ca decizia autorității competente să se înscrie în cadrul unei proceduri penale *stricto sensu*, cu condiția ca, având în vedere obiectivele urmărite de Poziția comună 2001/931, procedura națională în cauză să aibă ca obiect combaterea terorismului în sens larg prin adoptarea unor măsuri de tip preventiv sau represiv (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 decembrie 2018, Hamas/Consiliul, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, punctele 269-271, Hotărârea din 6 martie 2019, Hamas/Consiliul, T-289/15, EU:T:2019:138, punctele 82-84, Hotărârea din 10 aprilie 2019, Gamaa Islamiya Țepte/Consiliul, T-643/16, EU:T:2019:238, punctele 119-121, și Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctul 119).
- 57 În prezenta cauză, ordinul din anul 2001 al ministrului de interne al Regatului Unit impune măsuri de interzicere a organizațiilor considerate teroriste și se înscrie, așadar, după cum impune jurisprudența, într-o procedură națională care urmărește, cu titlu principal, aplicarea unor măsuri de tip preventiv sau represiv împotriva PKK, pentru combaterea terorismului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 octombrie 2014, LTTE/Consiliul, T-208/11 și T-508/11, EU:T:2014:885, punctul 115, Hotărârea din 14 decembrie 2018, Hamas/Consiliul, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, punctele 272 și 273, Hotărârea din 6 martie 2019,

Hamas/Consiliul, T-289/15, EU:T:2019:138, punctul 84, Hotărârea din 10 aprilie 2019, Gamaa Islamiya Égypte/Consiliul, T-643/16, EU:T:2019:238, punctul 121, și Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctul 120).

- 58 Rezultă din considerațiile menționate anterior că actele atacate nu pot fi anulate pentru motivul că, în expunerile de motive aferente acestora, Consiliul s-a bazat, pentru a înscrie numele reclamantului pe listele în litigiu, pe ordinul din anul 2001 al ministrului de interne al Regatului Unit, care constituie o autoritate administrativă și ale cărui decizii nu sunt de natură penală.
- 59 Această concluzie nu este infirmată de celelalte argumente invocate de reclamant în susținerea prezentului motiv.
- 60 În primul rând, în ceea ce privește pretinsa absență a unei proceduri care să implice mai multe etape, astfel cum este cazul procedurilor judiciare, nu rezultă din formularea articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931 că, pentru a servi drept bază pentru o înscriere pe listă, decizia națională în cauză trebuie să pună capăt unei proceduri care s-a desfășurat în mai multe etape (Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctul 124).
- 61 În orice caz, procedura care a condus la emiterea ordinului de interdicție adoptat de ministrul de interne al Regatului Unit se desfășoară în mai multe etape. Mai întâi, interdicția impune acestei autorități o examinare riguroasă a elementelor de probă pe care se fundamentează convingerea rezonabilă că organizația este implicată în terorism. Aceste elemente de probă includ informații din surse de informații publice și de la serviciile de informații. În plus, ordinul ministrului de interne al Regatului Unit este emis după consultarea întregului guvern, precum și a serviciilor de informații și a autorităților polițienești. În sfârșit, ordinul de interdicție este supus examinării și aprobării celor două camere ale Parlamentului britanic în cadrul procedurii de ratificare (Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctele 125-128).
- 62 În al doilea rând, în ceea ce privește pretinsa durată nelimitată a interdicției impuse prin ordinul ministrului de interne al Regatului Unit, pe de o parte, trebuie subliniat că împrejurarea că acest ordin nu face obiectul unei obligații de revizuire anuală nu împiedică Consiliul să se întemeieze pe el pentru a înscrie entitatea vizată pe listele privind înghețarea fondurilor, în măsura în care Consiliul, în temeiul obligației sale de revizuire, este obligat să verifice dacă, la data la care intenționează să mențină entitatea respectivă pe listele menționate, această decizie, alte decizii sau elemente de fapt ulterioare justifică în continuare această includere (Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctul 131).
- 63 Pe de altă parte, în conformitate cu secțiunea 4 din Legea Regatului Unit privind combaterea terorismului din anul 2000, o organizație sau o persoană afectată de un ordin de interdicție poate formula în scris o cerere adresată ministrului de interne pentru ca acesta să analizeze dacă ar trebui să fie eliminată de pe lista organizațiilor interzise, iar, în temeiul secțiunii 5 din Legea Regatului Unit privind combaterea terorismului din anul 2000, în cazul în care ministrul respinge o astfel de cerere, solicitantul poate introduce o cale de atac la POAC, ale cărei decizii pot fi la rândul lor atacate (Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctul 132) (a se vedea punctul 54 de mai sus).

- 64 În consecință, chiar dacă Legea Regatului Unit privind combaterea terorismului din anul 2000 nu prevede o revizuire anuală a ordinelor de interdicție emise de ministrul de interne al Regatului Unit, aceste decizii nu au un efect nelimitat.
- 65 În al treilea rând, în ceea ce privește pretinsa marjă largă de apreciere a ministrului de interne al Regatului Unit în ceea ce privește interzicerea organizațiilor teroriste, este important de subliniat că acest ministru adoptă ordinele de interdicție nu pe baza unor considerente politice, ci în conformitate cu dispozițiile din dreptul național care definesc actele teroriste, astfel cum sunt prevăzute în secțiunea 3 din Legea Regatului Unit privind combaterea terorismului din anul 2000. Contrar celor susținute de reclamant în legătură cu această dispoziție, faptul că aceasta prevede că ministrul de interne interzice o entitate atunci când „consideră că aceasta este implicată în activități teroriste” se referă la gradul de probă necesar pentru înscrierea pe listă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 decembrie 2016, Al-Ghabra/Comisia, T-248/13, EU:T:2016:721, punctele 112-119) și este cu atât mai puțin susceptibil să permită o apreciere discreționară cu cât acest nivel de probațiune implică un grad de convingere și, prin urmare, un grad de precizie a motivării mai mare decât cel constând în simple suspiciuni (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 decembrie 2016, Al-Ghabra/Comisia, T-248/13, EU:T:2016:721, punctele 114 și 115).
- 66 Se poate adăuga că, în orice caz, puterea largă de apreciere a ministrului de interne al Regatului Unit este atenuată de controlul și aprobarea parlamentară la care sunt supuse proiectele sale de ordine. Astfel, Tribunalul a avut deja ocazia să aprecieze, în special în ceea ce privește proiectele de ordine ale ministrului de interne al Regatului Unit, faptul că toți membrii Camerei Comunelor, una dintre cele două Camere ale Parlamentului Regatului Unit care trebuie să ratifice proiectul de ordin, primesc un rezumat al faptelor cu privire la fiecare dintre organizațiile care figurează pe lista proiectului de ordin, ceea ce implică posibilitatea unei examinări individuale de către Camera Comunelor, că dezbaterile din Camera Comunelor se desfășoară efectiv cu privire la organizații individuale, astfel cum atestă de altfel luările de poziție în legătură cu PKK în cursul dezbaterilor parlamentare care au condus la ratificarea ordinului din anul 2001, reproduse de reclamant în prezenta cauză în cererea introductivă, iar Camera Comunelor rămâne liberă, în orice caz, să refuze să aprobe proiectul de ordin (Hotărârea din 16 octombrie 2014, LTTE/Consiliul, T-208/11 și T-508/11, EU:T:2014:885, punctul 122; a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctele 136 și 137).
- 67 Rezultă din toate cele menționate anterior că toate argumentele care vizează contestarea calificării ministrului de interne al Regatului Unit drept „autoritate competentă” în sensul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931 trebuie respinse.

2) Cu privire la „informații[le] precise sau [...] elemente[le] de dosar care arată că s-a luat o decizie de către o autoritate competentă”

- 68 Reclamantul reproșează în esență Consiliului că nu a făcut referire la informații sau elemente concrete din dosar care să arate că ordinul ministrului de interne al Regatului Unit constituia o decizie luată de o autoritate competentă în sensul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931. Potrivit înscrisurilor depuse de reclamant, o astfel de critică cuprinde trei obiecții. În primul rând, Consiliul nu ar fi precizat motivele pentru care a considerat că ministrul de interne al Regatului Unit este o „autoritate competentă”. În al doilea rând, actele atacate nu ar conține nicio descriere a motivelor care au stat la baza ordinului din anul 2001. În al treilea rând, aceleași

acte nu ar preciza nici motivele pentru care Consiliul a considerat că situația de fapt în cauză se încadra în noțiunea de act de terorism în sensul articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931.

- 69 În ceea ce privește prima obiecție, este necesar să se constate că aceasta este o critică formală privind respectarea obligației de motivare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctele 329-333) și că aceasta va fi examinată, prin urmare, ca răspuns la motivul întemeiat pe încălcarea acestei obligații (a se vedea punctele 221-224 de mai jos).
- 70 În ceea ce privește celelalte două obiecții, este util să amintim, mai întâi, conținutul pasajelor din expunerile de motive ale actelor atacate consacrate ordinului din anul 2001 al ministrului de interne al Regatului Unit.
- 71 În actele din anul 2014, Consiliul a declarat că, având în vedere comiterea de acte de terorism de către PKK și participarea acestuia din urmă la astfel de acte, ministrul de interne al Regatului Unit a interzis PKK considerând-o organizație implicată în acte de terorism. Consiliul a dedus de aici, după ce a făcut referire și la alte decizii naționale, că deciziile au fost adoptate de autorități competente în sensul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931 (expunere de motive, pagina 4).
- 72 În actele din anii 2015-2017 și în deciziile din anul 2019, ale căror expuneri de motive sunt identice în această privință, Consiliul afirmă că s-a bazat pe existența unor decizii pe care le califică drept decizii ale unei autorități competente în sensul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, printre care ordinul din anul 2001 al ministrului de interne al Regatului Unit. Consiliul precizează că a examinat elementele de fapt pe care s-au bazat aceste decizii și a considerat că acestea se încadrează în noțiunile de „acte de terorism” și „grupuri și entități implicate în acte de terorism” în sensul articolului 1 alineatele (2) și (3) din Poziția comună 2001/931 (expunerea de motive, punctele 1-6). În plus, în anexa A la expunerea de motive, referitoare la ordinul menționat, Consiliul precizează printre altele că acest ordin a fost adoptat în anul 2001 pe baza faptului că ministrul de interne de la data respectivă al Regatului Unit avea motive să creadă că PKK a comis și a participat la acte de terorism în sensul articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931 (punctele 3, 4 și 16). Consiliul subliniază că actele de terorism în cauză cuprind atacuri teroriste imputate PKK începând din anul 1984 și că PKK a desfășurat o campanie teroristă care a vizat interesele și investițiile occidentale la începutul anilor '90 în scopul de a spori presiunea asupra guvernului turc, inclusiv răpirea unor turiști occidentali și, în anii 1993-1994, atacul asupra unei rafinării și atentate asupra unor facilități turistice care au dus la moartea unor turiști străini. Consiliul constată că, deși părea să fi abandonat această campanie între anii 1995 și 1999, PKK a continuat în această perioadă să amenințe cu atacuri asupra unor facilități turistice turcești. Consiliul precizează că, în opinia sa, aceste fapte se încadrează în scopurile prevăzute la articolul 1 alineatul (3) primul paragraf punctele (i) și (ii) din Poziția comună 2001/931 și în actele de violență enumerate la articolul 1 alineatul (3) primul paragraf punctul (iii), literele (a), (c), (d), (f), (g) și (i) din Poziția comună 2001/931 (punctul 16).
- 73 În continuare, trebuie amintit că rezultă din jurisprudență că „informații[le] precise sau [...] elemente[le] de dosar” prevăzute la articolul 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931 trebuie să demonstreze că a fost adoptată o decizie de către o autoritate națională care se încadrează în definiția acestei dispoziții cu privire la persoanele sau entitățile în cauză, astfel încât să permită printre altele acestora din urmă să identifice decizia respectivă, dar nu este necesar ca aceste

informații sau elemente să se refere la conținutul deciziei menționate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctul 148 și jurisprudența citată).

- 74 Rezultă că, în prezenta cauză, se poate considera că, în cadrul măsurilor din anul 2014, Consiliul a furnizat, în sensul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, „informații [suficient] de precise” referitoare la ordinul din anul 2001 al ministrului de interne al Regatului Unit, prin indicarea datei exacte a ordinului menționat, a autorului său și a temeiului juridic al acestuia, în speță Legea Regatului Unit privind combaterea terorismului din anul 2000.
- 75 Același lucru este valabil în ceea ce privește actele din anii 2015-2017 și deciziile din anul 2019, care conțin aceleași informații privind data exactă, autorul și temeiul juridic al ordinului din anul 2001.
- 76 Rezultă că trebuie respinse toate argumentele care contestă respectarea de către Consiliu a cerințelor referitoare la „informații precise sau [la] elemente de dosar care arată că s-a luat o decizie de către o autoritate competentă” în temeiul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931.

3) Cu privire la data actelor de terorism care au stat la baza interzicerii PKK de către ministrul de interne al Regatului Unit

- 77 Critica potrivit căreia ordinul din anul 2001 al ministrului de interne din Regatul Unit s-a bazat pe incidente care au avut loc cu prea mult timp în urmă pentru a putea fi luate în considerare în mod valabil în temeiul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931 este formulată numai în cauza T-148/19.
- 78 Cu titlu preliminar, trebuie precizat că „distanța în timp” care trebuie apreciată în prezenta cauză privește perioada care separă incidentele luate în considerare în ordinul din anul 2001 și data ordinului menționat, astfel cum susține, de altfel, în mod pertinent reclamantul.
- 79 Într-adevăr, în măsura în care acest argument este invocat în susținerea motivului întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, este oportun să ne pronunțăm aici numai asupra calificării ordinului din anul 2001 drept „decizie a unei autorități competente” în sensul acestei dispoziții, în special în ceea ce privește data incidentelor luate în considerare prin acest ordin (a se vedea în acest sens Concluziile avocatului general Sharpston prezentate în cauza Consiliul/LTTE, C-599/14 P, EU:C:2016:723, punctul 80), cu precizarea că distanța în timp care separă, pe de o parte, incidentele vizate în ordinul menționat și adoptarea acestuia din urmă și, pe de altă parte, deciziile de menținere a înscrierii pe listă care sunt contestate în prezenta cauză va fi examinată în cadrul motivului întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931.
- 80 În ceea ce privește aprecierea în prezenta cauză a distanței în timp în discuție, se poate constata că cele mai recente elemente de fapt luate în considerare în ordinul din anul 2001 al ministrului de Interne al Regatului Unit, astfel cum au fost descrise în deciziile din anul 2019, constând în amenințări cu atacuri împotriva unor facilități turistice turcești, acoperă o perioadă cuprinsă între anii 1995 și 1999 (a se vedea punctul 72 de mai sus). În plus, trebuie reamintit că nu ține de competența Consiliului să verifice materialitatea elementelor de fapt reținute în deciziile naționale de condamnare pe care s-a bazat înscrierea inițială (a se vedea punctul 37 de mai sus), cum ar fi ordinul din anul 2001. Astfel, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că un astfel de ordin

trebuie asimilat unei decizii de condamnare, întrucât este definitiv în sensul că nu trebuie să fie urmat de cercetări și are ca obiect interzicerea persoanelor sau entităților în cauză în Regatul Unit, cu consecințe penale pentru persoanele care ar avea, într-o măsură mai mare sau mai mică, o legătură cu acestea (a se vedea Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctele 155 și 156 și jurisprudența citată).

- 81 Rezultă că, în pofida contestării de către reclamant a amenințărilor cu atacuri în cauză în materialitatea lor, acesta susținând că expunerea de motive nu conține niciun element de probă sau argument care să susțină aceste amenințări, acestea din urmă pot fi luate în considerare în prezenta cauză. De asemenea, rezultă că distanța în timp dintre cele mai recente elemente de fapt luate în considerare (anul 1999) și data ordinului din anul 2001 este de aproximativ doi ani. Or, o astfel de distanță în timp, de mai puțin de cinci ani, nu este considerată excesivă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctul 208 și jurisprudența citată).
- 82 În consecință, articolul 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931 nu a fost încălcat ca urmare a datei incidentelor menționate în ordinul din anul 2001 al ministrului de interne al Regatului Unit, care a fost luată în considerare în temeiul acestei dispoziții.
- 83 Rezultă astfel din toate cele menționate anterior că trebuie respinse obiecțiile îndreptate împotriva faptului că actele atacate se întemeiază pe ordinul din anul 2001 al ministrului de interne al Regatului Unit.

b) Cu privire la deciziile Statelor Unite

- 84 Reclamantul contestă faptul că deciziile adoptate de autoritățile din Statele Unite în anii 1997 și 2001 pot fi calificate drept decizii ale unei autorități competente în sensul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, invocând argumente întemeiate pe noțiunea de „autoritate competentă” și indicii necesare pentru a demonstra că au fost adoptate astfel de decizii.
- 85 Trebuie amintită, în această privință, jurisprudența consacrată în prezent, potrivit căreia noțiunea „autoritate competentă” utilizată la articolul 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931 nu se limitează la autoritățile statelor membre, ci poate să includă, în principiu, și autoritățile statelor terțe (Hotărârea din 26 iulie 2017, Consiliul/LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, punctul 22, Hotărârea din 14 decembrie 2018, Hamas/Consiliul, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, punctul 244, și Hotărârea din 6 martie 2019, Hamas/Consiliul, T-289/15, EU:T:2019:138, punctul 43).
- 86 Această interpretare se justifică, pe de o parte, prin modul de redactare a articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, care nu limitează noțiunea de „autorități competente” la autoritățile statelor membre, și, pe de altă parte, prin obiectivul acestei poziții comune, care a fost adoptată pentru a pune în aplicare Rezoluția 1373 (2001) a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, care își propune să intensifice lupta împotriva terorismului la nivel mondial printr-o cooperare sistematică și strânsă a tuturor statelor (Hotărârea din 26 iulie 2017, Consiliul/LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, punctul 23, Hotărârea din 14 decembrie 2018, Hamas/Consiliul, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, punctul 245, și Hotărârea din 6 martie 2019, Hamas/Consiliul, T-289/15, EU:T:2019:138, punctul 44).

- 87 Cu toate acestea, potrivit unei jurisprudențe în egală măsură constante, Consiliului îi revine sarcina ca, înainte de a se întemeia pe o decizie a unei autorități a unui stat terț, să verifice dacă această decizie a fost adoptată cu respectarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă (Hotărârea din 26 iulie 2017, Consiliul/LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, punctele 24 și 31, și Hotărârea din 4 septembrie 2019, Hamas/Consiliul, T-308/18, EU:T:2019:557, punctul 58).
- 88 Prin urmare, este necesar să se înceapă prin a examina argumentele reclamantului prin care contestă această verificare, astfel cum a fost efectuată de Consiliu în prezenta cauză. Este important de precizat, în această privință, că necesitatea de a efectua această verificare decurge printre altele din finalitatea cerinței prevăzute la articolul 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, potrivit căreia includerea inițială a unei persoane sau entități pe lista privind înghețarea fondurilor trebuie întemeiată pe o decizie adoptată de o autoritate competentă. Această cerință urmărește astfel să protejeze persoanele sau entitățile vizate, prin asigurarea faptului că includerea lor inițială pe această listă poate fi operată numai dacă are o bază factuală suficient de solidă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 noiembrie 2012, Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, C-539/10 P și C-550/10 P, EU:C:2012:711, punctul 68). Or, acest obiectiv poate fi atins numai dacă deciziile statelor terțe pe care Consiliul își întemeiază înscrierile inițiale ale persoanelor sau entităților pe lista menționată sunt adoptate cu respectarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă (Hotărârea din 26 iulie 2017, Consiliul/LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, punctul 26).
- 89 În prezenta cauză, în anexa C la expunerile de motive, referitoare la desemnarea PKK drept FTO și SDGT de către autoritățile din Statele Unite, care este identică în actele din anii 2015-2017 și în deciziile din anul 2019, Consiliul precizează printre altele că desemnarea drept FTO a fost decisă la 8 octombrie 1997, iar desemnarea drept SDGT a fost decisă la 31 octombrie 2001 (punctele 3 și 4).
- 90 În continuare, Consiliul arată că desemnările drept FTO sunt reexamineate din oficiu după cinci ani de către secretarul de stat al Statelor Unite, în cazul în care desemnarea nu a făcut între timp obiectul unei cereri de revocare. Entitatea în cauză poate solicita ea însăși, o dată la doi ani, revocarea desemnării sale, prezentând dovezi care să demonstreze că împrejurările care au stat la baza desemnării sale drept FTO s-au modificat în mod semnificativ. Secretarul de stat al Statelor Unite și United States Congress (Congresul Statelor Unite ale Americii) pot revoca și din oficiu o desemnare drept FTO. În plus, entitatea în cauză poate introduce o acțiune împotriva desemnării sale drept FTO la Circuit Court of Appeals for the District of Columbia (Curtea Federală de Apel din Districtul Columbia, Statele Unite). În ceea ce privește desemnările drept SDGT, Consiliul arată că acestea nu fac obiectul unei reexaminări periodice, dar pot fi contestate la instanțele judecătorești federale (punctele 8-11 din anexa C la expunerile de motive). În plus, Consiliul constată că desemnările reclamantului drept FTO și SDGT nu au fost contestate la instanțele judecătorești din Statele Unite și nu fac obiectul niciunei proceduri jurisdicționale pendinte (punctele 11 și 12 din anexa C la expunerile de motive). În lumina procedurilor de reexaminare și a descrierii căilor de atac disponibile, Consiliul consideră că reglementarea Statelor Unite aplicabilă asigură protecția dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă (punctul 13 din anexa C la expunerile de motive).
- 91 Cu toate acestea, Tribunalul a avut deja ocazia să statueze, în mai multe hotărâri în care s-a pronunțat asupra unor expuneri de motive identice cu cele anexate la actele din anii 2015-2017 și la deciziile din anul 2019, că acestea nu erau suficiente pentru a se constata că Consiliul a efectuat verificarea necesară în ceea ce privește respectarea, în Statele Unite ale Americii, a principiului

dreptului la apărare (Hotărârea din 6 martie 2019, Hamas/Consiliul, T-289/15, EU:T:2019:138, punctele 54-65, Hotărârea din 10 aprilie 2019, Gamaa Islamyia Țgypte/Consiliul, T-643/16, EU:T:2019:238, punctele 93-104, și Hotărârea din 4 septembrie 2019, Hamas/Consiliul, T-308/18, EU:T:2019:557, punctele 65-76). În plus, Curtea a statuat, în singura hotărâre în recurs în care s-a pronunțat cu privire la un motiv prin care se critica analiza de către Tribunal a faptului că Consiliul s-a bazat pe deciziile americane (Hotărârea din 4 septembrie 2019, Hamas/Consiliul, T-308/18, EU:T:2019:557), că aceste critici erau inadmisibile și analiza Tribunalului din hotărârea atacată avea autoritate de lucru judecat (Hotărârea din 23 noiembrie 2021, Consiliul/Hamas, C-833/19 P, EU:C:2021:950, punctele 36-40 și 82).

- 92 Într-adevăr, principiul respectării dreptului la apărare impune ca persoanelor vizate de decizii care le afectează în mod semnificativ interesele să li se ofere posibilitatea de a-și face cunoscut în mod util punctul de vedere cu privire la elementele reținute în sarcina lor pentru a fundamenta deciziile în cauză. În cazul măsurilor care vizează înscrierea numelui unor persoane sau al unor entități pe lista de înghețare a fondurilor, acest principiu presupune ca motivele acestor măsuri să le fie comunicate acestor persoane sau entități concomitent cu adoptarea lor sau imediat după aceasta (a se vedea Hotărârea din 4 septembrie 2019, Hamas/Consiliul, T-308/18, EU:T:2019:557, punctele 65 și 66 și jurisprudența citată).
- 93 Or, în ceea ce privește legislația Statelor Unite referitoare la desemnarea drept SDGT care a stat la baza deciziei din anul 2001, descrierea generală furnizată de Consiliu în expunerile de motive nu menționează nicio obligație a autorităților din Statele Unite de a comunica persoanelor interesate o motivare sau chiar de a publica aceste decizii, ceea ce nu permite să se concluzioneze că a fost respectat principiul dreptului la apărare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 septembrie 2019, Hamas/Consiliul, T-308/18, EU:T:2019:557, punctele 69 și 70).
- 94 În ceea ce privește legislația referitoare la desemnarea drept FTO care a stat la baza deciziei din anul 1997, aceasta prevede într-adevăr publicarea deciziilor în cauză în registrul federal. Totuși, din expunerile de motive nu reiese că în publicația respectivă apare, în afară de dispozitivul acestor decizii, vreo motivare de orice fel – astfel cum atestă de altfel extrasele din registrul federal comunicate în anexa la memoriul în apărare în cauza T-316/14 RENV – sau că aceasta a fost pusă la dispoziția reclamantului în vreun fel (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 septembrie 2019, Hamas/Consiliul, T-308/18, EU:T:2019:557, punctele 71 și 75). „Dosarul administrativ” al Departamentului de Stat al Statelor Unite privind PKK aflat la dispoziția autorităților din Statele Unite, care datează din anii 2013 sau 2019, menționat în expunerile de motive, este de fapt în mare măsură ulterior deciziilor Statelor Unite din anii 1997 și 2001 și nimic nu indică faptul că acesta conține date referitoare la deciziile respective și la motivarea lor. În plus, Consiliul nu precizează în niciun fel condițiile de acces la acest dosar administrativ, limitându-se să precizeze – de altfel, numai în memoriile sale scrise – că reclamantul nu și-a exercitat dreptul de acces la dosarul menționat.
- 95 Or, o astfel de publicare a dispozitivului deciziei din anul 1997 în registrul federal și, prin urmare, simpla menționare a acestei publicări în expunerile de motive este insuficientă pentru a se constata că, în speță, Consiliul a efectuat verificarea necesară în ceea ce privește respectarea în Statele Unite ale Americii a principiului dreptului la apărare (Hotărârea din 4 septembrie 2019, Hamas/Consiliul, T-308/18, EU:T:2019:557, punctul 76).
- 96 Rezultă că în prezenta cauză trebuie să se considere, astfel cum a statuat Tribunalul în Hotărârea din 6 martie 2019, Hamas/Consiliul (T-289/15, EU:T:2019:138, punctul 65), în Hotărârea din 10 aprilie 2019, Gamaa Islamyia Țgypte/Consiliul (T-643/16, EU:T:2019:238, punctul 104), și în

Hotărârea din 4 septembrie 2019, Hamas/Consiliul (T-308/18, EU:T:2019:557, punctul 76), că deciziile Statelor Unite nu puteau servi drept bază pentru actele din anii 2015-2017 și pentru deciziile din anul 2019 în calitate de decizii ale unor autorități competente în sensul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, fără a fi necesar să se examineze aspectul respectării dreptului la protecție jurisdicțională efectivă.

- 97 În ceea ce privește actele din anul 2014, acestea prezintă *a fortiori* aceeași lacună, întrucât Consiliul se limitează să menționeze, în expunerile de motive aferente, controlul judiciar sau administrativ la care pot fi supuse deciziile în cauză, fără a indica vreo obligație a autorităților Statelor Unite de a comunica persoanelor interesate o motivare sau chiar de a publica aceste decizii. De asemenea, se poate observa că, atunci când menționează deciziile Statelor Unite în cadrul măsurilor din anul 2014, Consiliul nu indică nici măcar data deciziilor respective, astfel încât actele menționate nu respectă nici cerințele prevăzute la articolul 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, în ceea ce privește furnizarea de informații precise care să arate că o decizie a fost adoptată de o autoritate competentă (a se vedea punctele 74 și 75 de mai sus).
- 98 Rezultă din toate cele menționate anterior că motivul întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931 trebuie admis în măsura în care actele atacate se întemeiază pe deciziile Statelor Unite din anii 1997 și 2001, dar trebuie respins în măsura în care acestea se întemeiază pe ordinul din anul 2001 al ministrului de interne al Regatului Unit.

2. Cu privire la motivul întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931

- 99 Având în vedere admiterea motivului întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931 în ceea ce privește deciziile Statelor Unite din anii 1997 și 2001, prezentul motiv nu va fi examinat în măsura în care contestă calificarea incidentelor identificate în aceste decizii drept acte de terorism.
- 100 În cauzele T-316/14 RENV și T-148/19, reclamantul invocă două tipuri de argumente în susținerea motivului întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931, dintre care unele contestă, în mod general, urmărirea unui scop terorist prin acte desfășurate în cadrul unui conflict armat în scopul autodeterminării, iar altele contestă, în mod concret, scopurile teroriste, astfel cum sunt precizate în această dispoziție, urmărite prin unele dintre actele menționate în expunerile de motive. De asemenea, reclamantul susține, numai în cauza T-148/19, că nu poate fi calificat drept „grup terorist” în sensul articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931, întrucât nu constituie un grup organizat care acționează în mod concertat în vederea comiterii de acte teroriste.
- 101 În măsura în care Consiliul contestă, în cauza T-148/19, atât admisibilitatea, cât și caracterul operant al prezentului motiv, este oportun să se înceapă prin examinarea acestor aspecte înainte de a analiza temeinicia motivului menționat.

a) Cu privire la admisibilitatea motivului

- 102 Consiliul susține că prezentul motiv este inadmisibil, întrucât nu este susținut în niciun fel de probe.
- 103 Această excepție de inadmisibilitate trebuie respinsă.

- 104 Într-adevăr, potrivit articolului 21 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, aplicabil procedurii în fața Tribunalului în temeiul articolului 53 primul paragraf din același statut, precum și al articolului 76 litera (d) din Regulamentul de procedură, orice cerere introductivă trebuie să indice obiectul litigiului, motivele, argumentele invocate și să cuprindă o expunere sumară a motivelor respective. Potrivit unei jurisprudențe constante, aceste mențiuni trebuie să fie suficient de clare și de precise pentru a permite pârâtului să își pregătească apărarea, iar Tribunalului să se pronunțe cu privire la acțiune, dacă este cazul, fără să se bazeze pe alte informații. În vederea garantării securității juridice și a bunei administrări a justiției, este necesar, pentru ca o acțiune să fie admisibilă, ca elementele esențiale de fapt și de drept pe care aceasta se întemeiază să rezulte, cel puțin în mod sumar, dar coerent și comprehensibil, din textul cererii introductive înseși. În acest scop, este necesar în special ca reclamantul să prezinte o argumentație în sprijinul motivului invocat care să permită pârâtului și instanței Uniunii să îl înțeleagă și să răspundă la acesta (a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 ianuarie 2018, BSCA/Comisia, T-818/14, EU:T:2018:33, punctele 94-96 și jurisprudența citată).
- 105 În schimb, reclamantul nu este obligat să prezinte elemente de probă în susținerea motivului pe care îl invocă, întrucât caracterul susținut de astfel de elemente de probă ține de aprecierea temeiniciei motivului menționat, iar lipsa unor astfel de probe poate conduce la respingerea motivului ca neîntemeiat. Referirea în jurisprudența menționată anterior la „elementele de fapt” care trebuie incluse în mod sumar în cererea introductivă privește în realitate motivele de fapt care fac ca cererea introductivă să fie inteligibilă, indiferent dacă aceste motive de fapt sunt dovedite cu ajutorul unor elemente de probă (a se vedea punctul 104 de mai sus).
- 106 Or, în prezenta cauză, reclamantul a prezentat o argumentație detaliată în susținerea primului motiv, peste 60 de puncte din cererea introductivă în cauza T-148/19 fiind consacrate acesteia, pe care, în plus, Consiliul nu o contestă și o ia în considerare de altfel, răspunzând în detaliu la fiecare dintre argumentele invocate de reclamant în susținerea motivului. În consecință, motivul este admisibil.

b) Cu privire la caracterul operant al motivului

- 107 Reclamantul susține că nu constituie un grup organizat care acționează în mod concertat în vederea comiterii de acte teroriste. PKK ar reprezenta în același timp un partid structurat în cadrul unui „complex” cu mai multe straturi, „complexul” propriu-zis, precum și mișcarea socială kurdă, iar Consiliul nu ar fi precizat în mod clar în deciziile din anul 2019 pe care dintre aceste realități a intenționat să o mențină pe listele în litigiu. Or, potrivit reclamantului, nici „complexul”, care desemnează o multitudine de partide și alte forme de grupări organizate în mod independent, nici mișcarea socială kurdă, ai cărei membri nu sunt controlați de reclamant nici în mod direct, nici indirect, nu pot fi considerate un grup organizat și cu atât mai puțin un grup terorist. În ceea ce privește PKK, ca parte a „complexului”, chiar dacă este suficient de bine organizat, acesta nu ar avea ca scop comiterea de acte teroriste și nu ar comite astfel de acte.
- 108 Consiliul consideră că această critică invocată în susținerea prezentului motiv este inoperantă, întrucât rezultă din formularea articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931 că calificarea drept „grup terorist” și în special calificarea drept „grup”, în sensul acestei dispoziții, nu constituie o condiție de aplicare a poziției comune menționate.

- 109 Într-adevăr, rezultă din termenii Poziției comune 2001/931 că calificarea drept „grup terorist” în sensul articolului 1 alineatul (3) al doilea paragraf din această poziție comună, și anume „grupul organizat, format din mai mult de două persoane, stabilit în timp și acționând în mod concertat în vederea comiterii de acte teroriste”, nu constituie o condiție generală de aplicare a poziției comune menționate.
- 110 În realitate, după cum se arată la articolul 1 alineatul (2) din Poziția comună 2001/931, aceasta se aplică atât persoanelor fizice, cât și grupurilor și entităților, acestea din urmă nefiind de altfel diferențiate în lista anexată la poziția comună și la deciziile din anul 2019, care enumeră la primul punct „persoanele fizice”, iar la cel de al doilea punct „grupurile și entitățile”. Definiția „grupului terorist” de la articolul 1 alineatul (3) al doilea paragraf din Poziția comună 2001/931 urmărește numai să precizeze două scopuri teroriste specifice, și anume „conducerea unui grup terorist” [articolul 1 alineatul (3) primul paragraf litera (j) din Poziția comună 2001/931] și „participarea la activitățile unui grup terorist” [articolul 1 alineatul (3) primul paragraf litera (k) din Poziția comună 2001/931], care nu epuizează domeniul de aplicare al acestei poziții comune și care, de altfel, nu au fost reținute de Consiliu în deciziile din anul 2019 cu privire la PKK (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctul 253).
- 111 Rezultă că, în măsura în care reclamantul a fost înscris, în conformitate cu cerințele Poziției comune 2001/931, pe listele în litigiu ca „grup și entitate” și acesta nu contestă în niciun fel clasificarea sa ca „entitate”, este lipsit de relevanță faptul că, după cum susține reclamantul, PKK nu constituie un „grup terorist”.
- 112 În consecință, prezentul motiv trebuie respins ca inoperant în măsura în care critică calificarea reclamantului ca „grup terorist”.
- 113 În schimb, trebuie precizat, ca răspuns la afirmația Consiliului potrivit căreia nu îi revenea sarcina de a verifica calificarea faptelor efectuată de autoritatea națională competentă, că o astfel de obligație revine Consiliului și, în consecință, argumentele reclamantului sunt valabile în măsura în care contestă rezultatul verificării faptului că actele luate în considerare de autoritățile naționale corespund definiției actului de terorism prevăzute la articolul 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931.
- 114 Astfel, după cum rezultă din termenii articolului 1 alineatul (4) primul paragraf din Poziția comună 2001/931, care fac referire în special la „o condamnare” pentru „un act terorist ori [pentru] tentativa de a săvârși, de a participa la sau de a facilita un astfel de act”, Consiliul trebuie să verifice dacă actele reținute de autoritățile naționale corespund într-adevăr unor acte de terorism, astfel cum sunt definite la articolul 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 octombrie 2014, LTTE/Consiliul, T-208/11 și T-508/11, EU:T:2014:885, punctul 191). Această verificare este cu atât mai necesară cu cât, după cum reiese din anumite obiecții formulate de reclamant, definițiile actului de terorism variază de la un stat la altul și nu corespund în mod necesar sub toate aspectele cu definiția adoptată în Poziția comună 2001/931.
- 115 Cu toate acestea, în cazul în care, în cursul procedurii în fața Consiliului, entitatea în cauză nu contestă în mod detaliat faptul că decizia națională privește acte de terorism în sensul articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931, Consiliul nu este obligat să se pronunțe într-un mod mai detaliat în această privință și este suficient să indice în expunerea de motive faptul că a verificat dacă motivele deciziilor adoptate de autoritățile naționale competente se încadrează în

definiția terorismului din Poziția comună 2001/931 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctele 162 și 163 și jurisprudența citată).

- 116 De asemenea, trebuie subliniat faptul că verificarea care trebuie efectuată de Consiliu în temeiul articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931 privește exclusiv incidentele identificate în deciziile autorităților naționale care au stat la baza înscrierii inițiale a entității în cauză. Într-adevăr, astfel cum reiese din Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul (T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctele 168 și 276), atunci când menține numele unei entități pe listele privind înghețarea fondurilor în contextul revizurii pe care o efectuează în conformitate cu articolul 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931, Consiliul trebuie să stabilească nu faptul că entitatea respectivă a comis acte de terorism în sensul articolului 1 alineatul (3) din respectiva poziție comună, ci că persistă riscul ca aceasta să fie implicată în astfel de acte, ceea ce nu implică în mod necesar că aceasta comite actele menționate.
- 117 Cu toate acestea, în cazul în care se poate considera că PKK a comis acte de terorism după înscrierea sa inițială pe listă, acest lucru justifică *a fortiori* menținerea sa pe listă.
- 118 Rezultă din toate cele menționate anterior că motivul întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931 este inoperant în măsura în care privește calificarea reclamantului drept „grup terorist” și vizează actele reținute în scopul menținerii numelui acestuia pe listele în litigiu cu ocazia revizurilor efectuate de Consiliu în temeiul articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931, dar este în schimb operant în măsura în care contestă calificarea drept acte de terorism a incidentelor reținute în deciziile autorităților naționale care au stat la baza înscrierii sale inițiale pe listă.

c) Cu privire la temeinicia motivului

1) Cu privire la argumentația potrivit căreia obiectivele menționate la articolul 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931 ar trebui interpretate în lumina conflictului armat legitim pentru autodeterminarea poporului kurd

- 119 Cu titlu preliminar, trebuie subliniat că, deși a renunțat la primul motiv invocat în cauza T-316/14 RENV, întemeiat pe încălcarea dreptului internațional al conflictelor armate (a se vedea punctul 28 de mai sus), reclamantul își menține argumentele întemeiate pe necesitatea de a lua în considerare existența unui conflict armat în scopul interpretării și aplicării articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931.
- 120 Astfel, reclamantul neagă împrejurarea că faptele care îi sunt imputate de Consiliu au fost comise în scop terorist, invocând conflictul armat în care se află cu Republica Turcia. În opinia reclamantului, este esențial să se țină seama de contextul în care se înscriu actele atacate, și anume conflictul armat legitim pentru autodeterminarea poporului kurd dintre PKK și autoritățile turce, întrucât utilizarea violenței este permisă, în principiu, în timpul unui conflict armat, potrivit dreptului internațional. Astfel, în conformitate cu articolul 3 alineatul (5) și articolul 21 TUE, articolul 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931 trebuie interpretat în lumina dreptului internațional privind autodeterminarea, a dreptului internațional umanitar sau a valorilor fundamentale ale democrației și statului de drept.

- 121 Procedând astfel, reclamantul contestă scopurile pretins teroriste urmărite de actele care îi sunt imputate, subliniind distincția necesară între îndeplinirea unui act și îndeplinirea acestuia în scop terorist. În special, reclamantul nu a urmărit nici destabilizarea, nici distrugerea statului turc, ci doar îmbunătățirea acestuia și alinierea sa la principiile democratice adoptate în cadrul Uniunii, printre care dreptul fundamental la autodeterminare. De asemenea, acesta ar urmări să constrângă guvernul turc să accepte o poziție mai bună pentru kurzi, astfel încât eforturile sale nu ar putea fi considerate nejustificate. În sfârșit, reclamantul susține că niciunul dintre actele care îi sunt imputate nu a fost îndreptat împotriva populației civile, întrucât au fost vizate numai obiective militare legitime, chiar dacă aceste acte au provocat uneori pierderi civile.
- 122 În această privință, trebuie amintit faptul că rezultă atât din jurisprudența Curții, cât și din cea a Tribunalului că existența unui conflict armat în sensul dreptului internațional umanitar nu exclude aplicarea dispozițiilor dreptului Uniunii privind prevenirea terorismului, precum Poziția comună 2001/931, în cazul unor eventuale acte de terorism comise în acest context (Hotărârea din 14 martie 2017, A și alții, C-158/14, EU:C:2017:202, punctele 97 și 98; a se vedea de asemenea Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctul 294 și jurisprudența citată).
- 123 Astfel, pe de o parte, Poziția comună 2001/931 nu face nicio distincție în ceea ce privește domeniul său de aplicare după cum actul în cauză este sau nu este comis în cadrul unui conflict armat în sensul dreptului umanitar internațional. Pe de altă parte, obiectivele Uniunii și ale statelor sale membre sunt de a lupta împotriva terorismului oricare ar fi formele pe care le poate lua acesta, conform obiectivelor dreptului internațional în vigoare (Hotărârea din 16 octombrie 2014, LTTE/Consiliul, T-208/11 și T-508/11, EU:T:2014:885, punctul 58).
- 124 Reclamantul nu contestă de altfel aplicabilitatea Poziției comune 2001/931 în cazul unui conflict armat, ci consideră în esență că dispozițiile acesteia trebuie interpretate luând în considerare caracterul legitim al conflictului armat pe care acesta îl poartă împotriva autorităților turce pentru autodeterminarea poporului kurd.
- 125 Trebuie să se admită, astfel cum a făcut reclamantul, că principiul cutumiar al autodeterminării amintit în special la articolul 1 din Carta Organizației Națiunilor Unite, semnată la San Francisco la 26 iunie 1945, este un principiu de drept internațional aplicabil tuturor teritoriilor neautonome și tuturor popoarelor care nu și-au dobândit încă independența (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 decembrie 2016, Consiliul/Frontul Polisario, C-104/16 P, EU:C:2016:973, punctul 88, și Hotărârea din 4 septembrie 2019, Hamas/Consiliul, T-308/18, EU:T:2019:557, punctul 217).
- 126 Fără a lua poziție cu privire la aplicarea sa în prezenta cauză și nici cu privire la legalitatea recurgerii la forța armată pentru a obține autodeterminarea, trebuie arătat că acest principiu nu implică faptul că, pentru a exercita dreptul la autodeterminare, un popor sau locuitorii unui teritoriu pot să recurgă la mijloace care intră sub incidența articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931 (Hotărârea din 4 septembrie 2019, Hamas/Consiliul, T-308/18, EU:T:2019:557, punctul 218, și Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctul 299).
- 127 Astfel, Tribunalul a avut deja ocazia să statueze că o excepție de la interdicția actelor de terorism în conflicte armate în beneficiul mișcărilor de eliberare angajate într-un conflict armat împotriva unui „guvern opresiv” nu are niciun temei în dreptul Uniunii și nici în dreptul internațional. Dispozițiile dreptului internațional, în special Rezoluția 1373 (2001) a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite din 28 septembrie 2001, Convenția de la Geneva din 12 august 1949

privind protecția persoanelor civile în timp de război, Protocoalele adiționale I și II la Convențiile de la Geneva din 8 iunie 1977 privind protecția victimelor conflictelor armate cu caracter internațional și fără caracter internațional, precum și Convenția internațională pentru eliminarea finanțării terorismului, semnată la New York la 9 decembrie 1999, nu fac, în condamnarea actelor de terorism, nicio deosebire în funcție de calitatea autorului actului și de scopurile urmărite (Hotărârea din 16 octombrie 2014, LTTE/Consiliul, T-208/11 și T-508/11, EU:T:2014:885, punctul 68).

- 128 În plus, trebuie observat că, în prezenta cauză, reclamantul se limitează să facă referire la o singură dispoziție – în speță, o dispoziție de drept al Uniunii – care vine să sprijine în concret afirmația sa potrivit căreia există o excepție de la interzicerea actelor de terorism în cadrul conflictelor armate în scopul autodeterminării, și anume Decizia-cadru 2002/475/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind combaterea terorismului (JO 2002, L 164, p. 3, Ediție specială 19/vol. 3, p. 252), în special considerentul (11) al acestei decizii-cadru, potrivit căruia aceasta „nu reglementează activitățile forțelor armate pe durata unui conflict armat, în sensul dat acestor termeni în dreptul internațional umanitar, care sunt reglementate de acest drept, și activitățile desfășurate de forțele armate ale unui stat în exercitarea funcțiilor oficiale, în măsura în care sunt reglementate de alte norme de drept internațional”. Reclamantul adaugă faptul că Decizia-cadru 2002/475 a fost însoțită de o declarație a Consiliului care exclude în mod explicit din domeniul său de aplicare rezistența armată, precum cea desfășurată de diferitele mișcări de rezistență europene în timpul Celui de Al Doilea Război Mondial.
- 129 Cu toate acestea, Poziția comună 2001/931, la fel precum Rezoluția 1373 (2001) a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, pe care o pune în aplicare la nivelul Uniunii, nu conține nicio dispoziție comparabilă cu considerentul (11) al Deciziei-cadru 2002/475, iar absența unui astfel de considerent în această poziție comună trebuie interpretată tocmai ca o manifestare a voinței Consiliului de a nu prevedea nicio excepție de la aplicarea dispozițiilor din poziția comună în ceea ce privește prevenirea terorismului prin lupta împotriva finanțării acestuia (Hotărârea din 16 octombrie 2014, LTTE/Consiliul, T-208/11 și T-508/11, EU:T:2014:885, punctele 74-76).
- 130 Rezultă că referirea pe care o face reclamantul la Decizia-cadru 2002/475 și la o declarație a Consiliului care însoțește această decizie-cadru este lipsită de relevanță.
- 131 În plus, trebuie făcută o distincție între, pe de o parte, obiectivele pe care un popor sau locuitorii unui teritoriu doresc să le atingă și, pe de altă parte, comportamentul pe care îl adoptă pentru a le atinge. Astfel, „scopurile” menționate la articolul 1 alineatul (3) primul paragraf punctele (i)-(iii) din Poziția comună 2001/931 nu corespund unor asemenea obiective, care pot fi calificate drept obiective finale sau subiacente. După cum reiese din termenii utilizați (intimidare, constrângere, destabilizare sau distrugere), acestea se referă la însăși natura actelor săvârșite, ceea ce conduce la concluzia că articolul 1 alineatul (3) primul paragraf din Poziția comună 2001/931 se referă numai la „fapte”, și nu la „scopuri” (a se vedea Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctul 300 și jurisprudența citată).
- 132 Astfel, în special, contrar susținerilor reclamantului, nu trebuie luat în considerare scopul urmărit de atacurile asupra structurilor fundamentale ale statului turc [articolul 1 alineatul (3) primul paragraf punctul (iii) din Poziția comună 2001/931], care ar consta în modificarea acestor structuri pentru a le face mai democratice, în cazul în care acesta este dovedit. În mod similar, expresia „în mod ilegal” [articolul 1 alineatul (3) primul paragraf punctul (ii) din Poziția comună 2001/931] trebuie interpretată ca referindu-se la caracterul ilicit al constrângerii exercitate, în

special prin mijloacele de constrângere utilizate, și nu trebuie apreciat în lumina caracterului pretins legitim al scopului urmărit prin exercitarea acestei constrângeri. În sfârșit, în ceea ce privește intimidarea populației [articolul 1 alineatul (3) primul paragraf punctul (i) din Poziția comună 2001/931], cu privire la care reclamantul susține că conflictul armat pe care îl desfășoară pentru autodeterminarea poporului kurd vizează numai obiective militare, trebuie observat că acest argument este lipsit de orice temei de fapt, întrucât mai multe dintre actele menționate în expunerea de motive, în special atacurile îndreptate împotriva facilităților turistice, au vizat în principal, și nu doar în mod colateral, populația civilă (a se vedea punctele 142 și 143 de mai jos).

- 133 În sfârșit, trebuie subliniat că nu se poate deduce din cele menționate anterior că instrumentul de prevenire a terorismului reprezentat de Poziția comună 2001/931 și, într-un mod mai general, de întregul sistem de măsuri restrictive ale Uniunii ar constitui un obstacol în calea exercitării dreptului la autodeterminare al populațiilor din cadrul statelor opresive. În realitate, Poziția comună 2001/931 și punerea sa în aplicare de către Consiliu nu urmăresc să determine cine, în conflictul dintre un stat și un grup, are dreptate și cine nu are dreptate, ci să lupte împotriva terorismului (Hotărârea din 16 octombrie 2014, LTTE/Consiliul, T-208/11 și T-508/11, EU:T:2014:885, punctul 71). Într-o astfel de ipoteză, revine Consiliului sarcina ca, făcând uz de marja largă de apreciere conferită instituțiilor Uniunii în ceea ce privește gestionarea relațiilor externe ale Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 octombrie 1982, Faust/Comisia, 52/81, EU:C:1982:369, punctul 27, Hotărârea din 16 iunie 1998, Racke, C-162/96, EU:C:1998:293, punctul 52, și Ordonanța din 6 septembrie 2011, Mugraby/Consiliul și Comisia, T-292/09, nepublicată, EU:T:2011:418, punctul 60), să decidă cu privire la cine este necesar să se adopte măsuri restrictive, fie că este vorba de persoane fizice sau juridice legate de statul în cauză, fie de poporul care dorește să își exercite dreptul la autodeterminare.
- 134 În consecință, trebuie respinsă argumentația reclamantului privind luarea în considerare a conflictului armat legitim pentru autodeterminarea poporului kurd în scopul interpretării obiectivelor menționate la articolul 1 alineatul (3) primul paragraf din Poziția comună 2001/931.
- 135 Rezultă că trebuie respinse de asemenea toate argumentele reclamantului prin care urmărește contestarea scopurilor teroriste reținute pentru unele dintre actele care îi sunt imputate pentru motivul că acestea ar fi fost comise ca represalii împotriva armatei turce.

2) Cu privire la contestarea caracterului terorist al scopurilor urmărite prin unele dintre actele atribuite reclamantului

- 136 Trebuie respinsă de la bun început obiecția întemeiată în esență pe încălcarea principiului legalității infracțiunilor și pedepselor, întrucât Consiliul nu ar putea să întemeieze actele atacate pe incidente care au avut loc înainte de intrarea în vigoare a Poziției comune 2001/931. Într-adevăr, având în vedere caracterul de măsură pur asigurătorie al înghețării fondurilor prevăzute de Poziția comună 2001/931, care nu constituie, prin urmare, o sancțiune penală sau administrativă (a se vedea Hotărârea din 7 decembrie 2010, Fahas/Consiliul, T-49/07, EU:T:2010:499, punctele 67 și 68 și jurisprudența citată), acest principiu general al dreptului Uniunii, consacrat la articolul 49 alineatul (1) prima teză din cartă, potrivit căruia „[n]imeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune [...] care, în momentul săvârșirii, nu constituia infracțiune potrivit dreptului intern sau dreptului internațional”, nu este aplicabil în prezenta cauză (a se vedea prin analogie Hotărârea din 27 februarie 2014, Ezz și alții/Consiliul, T-256/11, EU:T:2014:93, punctele 70-81).

- 137 În plus, trebuie respinsă ca inoperantă obiecția întemeiată pe inexistența unei corespondențe între unele dintre actele reținute de autoritățile Regatului Unit și definiția infracțiunilor în sensul legislației din acest stat. Astfel, rezultă din forma specifică de cooperare instituită între statele membre și Consiliu în materie de luptă împotriva terorismului, precum și din obligația care rezultă din aceasta pentru Consiliu de a se conforma, în măsura posibilului, aprecierii autorității naționale competente care stă la baza deciziei sale, că acesta trebuie să se conformeze de asemenea acestei autorități în ceea ce privește calificarea elementelor de fapt constatate în lumina normelor de drept național. Chiar dacă cerința de a „corespun[de] definiției infracțiunii în dreptul național” este prevăzută la articolul 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931, această calificare este strict națională și este independentă ca atare, atunci când este efectuată, de punerea în aplicare a poziției comune menționate.
- 138 În ceea ce privește contestarea corespondenței unora dintre actele imputate PKK cu criteriile stabilite la articolul 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931 pentru definirea noțiunii de act de terorism, trebuie constatat, cu titlu preliminar, că, contrar celor susținute de reclamant, rezultă tocmai din criticile formulate în susținerea prezentului motiv și examinate în continuare că reclamantul dispunea de informații suficiente pentru a prezenta argumente în sprijinul contestației sale cu privire la incidentele a căror calificare ca acte de terorism o contestă. De asemenea, se poate deduce din constatarea Curții în Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctele 62 și 80), că expunerea incidentelor care au stat la baza actelor din anul 2014, precum și a actelor din anii 2015-2017, care au fost preluate în mod identic în deciziile din anul 2019, a fost, cu excepția incidentului care a avut loc în august 2014, suficient de motivată pentru ca reclamantul să dispună de suficiente date pentru a prezenta argumente în sprijinul contestației sale privind calificarea incidentelor în cauză drept acte de terorism.
- 139 În continuare, se poate considera că, independent de faptul că natura teroristă a scopurilor urmărite de reclamant este contestată numai în ceea ce privește unele dintre actele reținute de Consiliu, aceste contestații nu permit repunerea în discuție a aprecierilor Consiliului.
- 140 Într-adevăr, trebuie subliniat că fiecare dintre tipurile de acte menționate la articolul 1 alineatul (3) primul paragraf literele (a)-(k) din Poziția comună 2001/931 este susceptibil să aibă un caracter terorist. Pentru a fi calificat drept „terorist”, un act nu trebuie să cumuleze cele 11 elemente menționate în această dispoziție.
- 141 Rezultă că este lipsit de relevanță faptul că, astfel cum susține reclamantul, unele dintre actele care îi sunt atribuite nu au avut ca rezultat moartea [litera (a)], nu au implicat utilizarea de arme de foc [litera (f)], nu au provocat distrugerii masive [litera (d)] sau nu au condus la răpiri [litera (c)], întrucât, pe de o parte, nu se contestă faptul că aceste acte urmăreau alte scopuri teroriste printre cele menționate la articolul 1 alineatul (3) primul paragraf literele (a)-(k) din Poziția comună 2001/931 și, pe de altă parte, alte acte dintre cele reținute au urmărit unul sau altul dintre aceste scopuri.
- 142 În special, în ceea ce privește actele reținute de autoritățile din Regatul Unit în anul 2001, trebuie amintit că, în expunerea de motive a actelor din anii 2015-2017 și în deciziile din anul 2019 (punctul 16 din anexa A la expunerea de motive), Consiliul a făcut referire la acestea după cum urmează:
- răpirea unor turiști occidentali, inclusiv a mai multor cetățeni ai Regatului Unit, la începutul anilor '90;

- atacul asupra unei rafinării în anii 1993-1994;
- între anii 1993 și 1994, o campanie de atentate împotriva facilităților turistice, soldată cu moartea unor turiști străini, inclusiv a unor cetățeni ai Regatului Unit;
- între anii 1995 și 1999, amenințări cu atacuri asupra unor facilități turistice din Turcia.

143 Astfel, chiar presupunând, astfel cum susține reclamantul, că nu s-a dovedit că atacul asupra rafinării comis în anii 1993-1994 a pus în pericol vieți omenești în temeiul articolului 1 alineatul (3) primul paragraf litera (d) din Poziția comună 2001/931, totuși, nu sunt contestate nici distrugerile masive provocate, astfel cum sunt menționate în această dispoziție, nici consecința inevitabilă a acestor distrugeri, și anume pierderile economice considerabile, menționate, alături de punerea în pericol a vieților omenești, ca una dintre cele două consecințe alternative posibile ale distrugerilor menționate mai sus. În mod similar, chiar dacă atacul asupra acestei rafinării nu ar putea fi imputat reclamantului, după cum susține acesta, se poate observa că au fost reținute alte acte de către autoritățile din Regatul Unit în anul 2001 (a se vedea punctul 142 de mai sus), în legătură cu care reclamantul nu contestă nici implicarea sa, nici scopul sau scopurile teroriste urmărite, inclusiv suprimarea de vieți omenești. În sfârșit, reclamantul nu este îndreptățit să conteste faptul că amenințările cu atacuri asupra unor facilități turistice din Turcia între anii 1995 și 1999 corespundeau definiției actelor de terorism de la articolul 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931, care se referă în mod explicit, la punctul (iii) litera (i), la „amenințarea de a comite [...] actele enumerate la literele (a)-(h)”, precum acțiunile care pun în pericol viața sau distrugerile.

144 În plus, trebuie respinse argumentele reclamantului prin care contestă calificarea actelor în cauză drept acte de terorism pentru motivul că există discrepanțe între definiția actului de terorism din dreptul Regatului Unit și cea de la articolul 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931. În realitate, reglementarea națională în cauză, și anume Legea Regatului Unit privind combaterea terorismului din anul 2000, utilizează aceeași definiție în două etape a actelor de terorism precum cea cuprinsă în poziția comună menționată, definind aceste acte atât prin „scopurile” urmărite, cât și prin mijloacele utilizate pentru atingerea acestor scopuri, iar atât aceste „scopuri”, cât și aceste mijloace corespund într-o mare măsură. În consecință, nu are nicio importanță faptul că criteriul gravității se referă la mijloace în reglementarea din Regatul Unit (cu referire, de exemplu, la violență gravă sau la daune grave) și la „scopuri” în Poziția comună 2001/931 (cu referire, de exemplu, la faptul de a intimida grav o populație sau la faptul de a destabiliza grav sau a distruge).

145 În ceea ce privește actele constatate de autoritățile Regatului Unit ca fiind comise în anul 2014, se poate observa, din motive de completitudine (a se vedea punctele 116 și 117 de mai sus), că, în speță, Consiliul nu a identificat în mod specific scopurile teroriste urmărite de fiecare dintre acestea, iar numai o concluzie generală enumeră toate aceste scopuri [în prezenta cauză, cele menționate la articolul 1 alineatul (3) primul paragraf literele (a), (c), (d) și (f)-(i) din Poziția comună 2001/931], atât pentru actele constatate ca fiind comise în anul 2001, cât și pentru cele constatate ca fiind comise în anul 2014, astfel cum sunt prezentate în expunerea de motive (punctul 19 din anexa A). În consecință, argumentele prin care se reproșează Consiliului că a considerat că actele constatate ca fiind comise în anul 2014 au pus în pericol viața persoanelor [articolul 1 alineatul (3) primul paragraf litera (a) din Poziția comună 2001/931], au implicat utilizarea de arme de foc [articolul 1 alineatul (3) primul paragraf litera (f) din Poziția comună 2001/931] sau au provocat distrugeri masive [articolul 1 alineatul (3) primul paragraf litera (d) din Poziția comună 2001/931], care corespund numai la trei dintre cele șapte scopuri constatate

ca fiind urmărite, nu sunt relevante în scopul calificării ca acte de terorism în sensul articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931, precizându-se, de altfel, că aceste scopuri teroriste au fost reținute în mod valabil în legătură cu actele menționate în decizia autorităților din Regatul Unit din anul 2001 (a se vedea punctul 143 de mai sus).

146 În consecință, motivul întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931 trebuie respins.

3. Cu privire la motivul întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931

147 Trebuie amintit că, în contextul unei revizuirii în temeiul articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931, Consiliul poate menține numele persoanei sau al entității în cauză pe o listă privind înghețarea fondurilor în cazul în care constată persistența riscului de implicare a acesteia în activitățile teroriste care au justificat includerea sa inițială în lista menționată, această menținere constituind astfel în esență prelungirea înscrierii inițiale a persoanei sau a entității în cauză în această listă. În acest scop, Consiliul este obligat să verifice dacă, în intervalul scurs de la această includere inițială, s-a schimbat situația de fapt într-o asemenea măsură încât nu se mai poate deduce aceeași concluzie referitoare la implicarea persoanei sau a entității în cauză în activități teroriste (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 iulie 2017, Consiliul/LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, punctele 46 și 51 și jurisprudența citată, Hotărârea din 20 iunie 2019, K.P., C-458/15, EU:C:2019:522, punctul 43, și Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctul 49).

148 În cadrul verificării persistenței riscului de implicare a persoanei sau a entității în cauză în activități teroriste, soarta rezervată ulterior deciziei naționale care a servit drept temei pentru înscrierea inițială a acestei persoane sau a acestei entități pe listele privind înghețarea fondurilor trebuie luată în considerare în mod corespunzător, în special abrogarea sau retragerea acestei decizii naționale ca urmare a unor fapte sau a unor elemente noi sau a unei modificări a aprecierii autorității naționale competente (Hotărârea din 26 iulie 2017, Consiliul/LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, punctul 52, și Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctul 50).

149 În plus, simplul fapt că decizia națională care a servit drept temei pentru includerea inițială continuă să fie în vigoare, în lumina timpului scurs și în funcție de evoluția împrejurărilor din speță, poate fi insuficient pentru a constata persistența riscului de implicare a persoanei sau a entității în cauză în activități teroriste. Într-o astfel de situație, în special în cazul în care decizia națională care a stat la baza includerii inițiale pe listă nu a fost revizuită de către autoritatea competentă, Consiliul trebuie să întemeieze menținerea acestei persoane sau a acestei entități pe lista menționată pe o apreciere actualizată a situației, ținând seama de elemente mai recente, care să demonstreze că acest risc subzistă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 iulie 2017, Consiliul/LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, punctele 52, 62 și 72, Hotărârea din 26 iulie 2017, Consiliul/Hamas, C-79/15 P, EU:C:2017:584, punctele 40 și 50, Hotărârea din 20 iunie 2019, K.P., C-458/15, EU:C:2019:522, punctele 52, 60 și 61, și Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctul 51).

150 Condițiile care declanșează această obligație de actualizare, și anume scurgerea timpului și evoluția împrejurărilor în speță, sunt de natură alternativă, în pofida utilizării conjuncției „și” în jurisprudența menționată la punctul 149 de mai sus. Astfel, instanța Uniunii a putut afirma obligația Consiliului de actualizare bazându-se pe timpul scurs, fără a face referire în mod

necesar și la o modificare a împrejurărilor în cursul acestei perioade (Hotărârea din 26 iulie 2017, Consiliul/Hamas, C-79/15 P, EU:C:2017:584, punctele 32 și 33), afirmând uneori chiar că perioada în cauză constituie „în sine” un factor care justifică această actualizare (Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctul 176). Într-adevăr, simpla scurgere a unei perioade semnificative poate fi suficientă pentru a justifica o actualizare a evaluării Consiliului, întrucât este vorba de evaluarea persistenței unui risc și, prin urmare, a evoluției în timp a acestui risc. În mod similar, este dificil să nu se țină seama de un eveniment care marchează o schimbare semnificativă a împrejurărilor, chiar dacă acesta a avut loc la numai câteva luni după adoptarea actului de menținere a înscrierii pe listă.

- 151 În cazul în care scurgerea timpului sau evoluția împrejurărilor din speță justifică acest lucru, Consiliul se poate baza, în scopul necesarei actualizări a evaluării sale, pe elemente recente obținute nu numai din decizii naționale adoptate de autorități competente, ci și din alte surse și, în consecință, și pe propriile aprecieri (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 iulie 2017, Consiliul/LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, punctele 52, 62 și 72, Hotărârea din 26 iulie 2017, Consiliul/Hamas, C-79/15 P, EU:C:2017:584, punctele 40 și 50, Hotărârea din 20 iunie 2019, K.P., C-458/15, EU:C:2019:522, punctele 52, 60 și 61, și Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctul 51).
- 152 În această privință, trebuie subliniat, ca răspuns la argumentul invocat de reclamant în cauza T-316/14 RENV, referitor la o pretinsă obligație de revizuire din partea autorităților naționale și la necesitatea ca Consiliul să se bazeze pe aceste revizurii, că tocmai fiindcă sistemul de măsuri restrictive instituit prin Poziția comună 2001/931 nu prevede un mecanism care să permită Consiliului să dispună, atunci când este necesar, de decizii naționale adoptate ulterior includerii inițiale a persoanei sau a entității în cauză în lista în litigiu pentru a efectua revizuirile pe care are obligația să le efectueze în temeiul articolului 1 alineatul (6) din poziția comună menționată, nu se poate considera că acest sistem impune Consiliului să efectueze aceste revizurii exclusiv pe baza unor astfel de decizii naționale, în caz contrar limitându-se nejustificat mijloacele de care dispune Consiliul în acest scop (Hotărârea din 26 iulie 2017, Consiliul/LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, punctele 63 și 64, și Hotărârea din 26 iulie 2017, Consiliul/Hamas, C-79/15 P, EU:C:2017:584, punctul 45).
- 153 În plus, trebuie amintit că, în ceea ce privește elementele mai recente ale evaluării actualizate a situației, indiferent dacă acestea provin din decizii naționale sau din alte surse, instanța Uniunii este obligată să verifice, pe de o parte, respectarea obligației de motivare prevăzute la articolul 296 TFUE și, în consecință, caracterul suficient de precis și de concret al motivelor invocate, precum și, pe de altă parte, aspectul dacă aceste motive sunt susținute cu dovezi, ceea ce presupune ca instanța să se asigure, în cadrul controlului legalității pe fond a acestor motive, că aceste acte au un temei factual suficient de solid și să verifice faptele invocate în expunerea de motive pe care se bazează menținerea pe listele privind înghețarea fondurilor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctele 118 și 119, Hotărârea din 26 iulie 2017, Consiliul/LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, punctul 70, și Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctul 52).
- 154 În vederea acestui control jurisdicțional, persoana sau entitatea în cauză poate, în cadrul acțiunii introduse împotriva menținerii sale pe lista în litigiu, să conteste ansamblul elementelor pe care Consiliul se întemeiază pentru a demonstra persistența riscului implicării sale în activități de terorism, indiferent dacă aceste elemente sunt obținute dintr-o decizie națională adoptată de o autoritate competentă sau din alte surse. În caz de contestare, revine Consiliului sarcina să

demonstreze temeinicia constatărilor de fapt efectuate, iar instanței Uniunii să verifice exactitatea materială a acestora (a se vedea Hotărârea din 26 iulie 2017, Consiliul/LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, punctul 71 și jurisprudența citată, Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctul 53). Este important de subliniat în această privință că, având în vedere sistemul specific de cooperare între Consiliu și statele membre instituit prin Poziția comună 2001/931 și obligația care rezultă pentru Consiliu de a se baza, în măsura posibilului, pe evaluarea autorităților naționale, deciziile acestor autorități dispun de o valoare probatorie deosebită, facilitând astfel stabilirea faptelor de către Consiliu și verificarea acestora de către instanța Uniunii atunci când aceste fapte au fost stabilite în prealabil de autoritățile naționale competente.

- 155 Având în vedere aceste considerente, este necesar să se examineze dacă actele din anul 2014, actele din anii 2015-2017 și deciziile din anul 2019 au fost adoptate în conformitate cu cerințele de la articolul 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931, făcând distincție între aceste trei tipuri de acte în funcție de elementele diferite luate în considerare în contextul actualizării evaluării Consiliului în expunerile de motive care le însoțesc.

a) Cu privire la revizuirea efectuată de Consiliu în actele din anul 2014 (cauza T-316/14 RENV)

- 156 Rezultă din expunerile de motive ale actelor din anul 2014 că, pentru a menține numele reclamantului pe listele în litigiu, Consiliul s-a întemeiat, având în vedere istoricul activităților teroriste ale reclamantului începând din anul 1984 și încetarea unilaterală a focului declarată de acesta, în special din anul 2009, nu numai pe deciziile autorităților americane și turce, toate anterioare anului 2009, ci și pe faptul că ordinul din anul 2001 al ministrului de interne al Regatului Unit, pe care s-a bazat înscrierea inițială a PKK pe această listă, a rămas în vigoare, precum și pe o listă de 69 de incidente petrecute între 14 noiembrie 2003 și 19 octombrie 2011, pe care Consiliul le-a considerat ca fiind „acte de terorism”, în sensul articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931, imputabile reclamantului (a se vedea punctele 11 și 12 de mai sus).
- 157 Reclamantul reproșează Consiliului că nu a întemeiat menținerea numelui său pe listele în litigiu pe o evaluare actualizată a situației, astfel cum era obligat să facă în temeiul articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931. Astfel, Consiliul s-ar fi bazat exclusiv pe informații depășite, provenite din deciziile naționale, și nu ar fi luat în considerare numeroasele informații recente furnizate de reclamant cu privire la procesul de pace care a început în anul 2012, la încetarea focului care a urmat, la retragerea ulterioară a trupelor sale de pe teritoriul turc și la participarea sa la lupta împotriva Daesh, care a condus la lansarea mai multor apeluri în anul 2014 pentru eliminarea sa de pe listele cu organizațiile teroriste.
- 158 În primul rând, trebuie remarcat faptul că a trecut o perioadă de timp semnificativă între adoptarea ordinului din anul 2001 al ministrului de interne al Regatului Unit și actele din anul 2014, ceea ce justifică în sine o actualizare a evaluării persistenței riscului de implicare a PKK în acte de terorism.
- 159 În al doilea rând, se poate constata că, în cursul celor 13 ani care au trecut între adoptarea ordinului din anul 2001 și cea a actelor din anul 2014, au avut loc mai multe evenimente care au marcat o evoluție a împrejurărilor în sensul jurisprudenței menționate la punctul 149 de mai sus.

- 160 Astfel, în actele din anul 2014 se menționează mai multe încetări ale focului declarate unilateral de PKK în anii 2005, 2006 și „începând din anul 2009”, precum și o „foaie de parcurs în trei etape” pentru pace elaborată de PKK în anul 2003. Chiar dacă nu se face referire la acestea în expunerea de motive a actelor din anul 2014, trebuie menționate de asemenea negocierile de pace care au avut loc între PKK și guvernul turc în anii 2012 și 2013, precum și apelul la pace lansat la 21 martie 2013 de domnul Abdullah Öcalan, fondatorul și liderul PKK, ambele invocate de reclamant (a se vedea punctele 167-171 de mai jos).
- 161 În schimb, participarea reclamantului la lupta împotriva Daesh nu constituie, în acest stadiu, un eveniment care să marcheze o evoluție a împrejurărilor de natură să justifice o actualizare, întrucât, potrivit elementelor care figurează la dosarul cauzei, aceasta a început în a doua jumătate a anului 2014, și anume după adoptarea actelor din 2014.
- 162 În consecință, Consiliul era obligat să își actualizeze evaluarea privind persistența riscului de implicare a reclamantului în acte de terorism.
- 163 Pentru a proceda astfel, Consiliul a enumerat un număr mare de incidente intervenite între 14 noiembrie 2003 și 19 octombrie 2011, inclusiv 17 incidente intervenite între 17 ianuarie 2010 și 19 octombrie 2011, care au avut loc după încetarea focului declarată în mod unilateral de PKK începând cu anul 2009.
- 164 În această privință, trebuie amintit, în primul rând, că, în Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316), Curtea a statuat că această actualizare era suficient motivată, iar Tribunalul este ținut de această apreciere. Potrivit Curții, expunerile de motive aferente actelor din 2014 permiteau PKK să cunoască motivele specifice și concrete pentru care Consiliul a considerat că, în pofida încetărilor focului declarate în mod unilateral începând cu anul 2009, persista riscul unei implicări a acestei organizații în activități teroriste. Curtea a precizat că elementele care figurează în aceste expuneri de motive erau suficiente pentru ca PKK să poată înțelege acuzațiile care i se aduc, astfel încât să poată, dacă este cazul, să le conteste, și pentru a permite Tribunalului să își exercite controlul (Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctele 61 și 62).
- 165 De asemenea, se poate observa că reclamantul a contestat în mod valabil materialitatea sau reținerea în sarcina sa numai a unei părți dintre incidentele în cauză. Într-adevăr, chiar dacă rezultă din jurisprudență că persoana sau entitatea în cauză nu poate fi obligată, în scopul acestei contestări, să facă dovada negativă a netemeinicii acestor motive (a se vedea Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctul 54 și jurisprudența citată), ea trebuie cel puțin să indice în mod specific incidentele pe care le contestă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 martie 2019, Hamas/Consiliul, T-289/15, EU:T:2019:138, punctul 151 și jurisprudența citată). Or, reclamantul contestă în mod special numai unele dintre cele 69 de incidente. În mod similar, luând în considerare evaluarea de către Curte, menționată mai sus, privind respectarea de către Consiliu a obligației sale de motivare, reclamantul nu se poate limita în mod serios să invoce o pretinsă lipsă de precizie în descrierea incidentelor în cauză în expunerile de motive pentru a pretinde că se află în imposibilitatea de a formula o contestație. De asemenea, acesta nu poate reproșa Consiliului că nu a indicat sursele informațiilor referitoare la incidentele reținute, Consiliul neavând obligația să facă o astfel de indicație, întrucât lipsa acestei indicații nu împiedică entitatea a cărei înscriere este menținută să înțeleagă motivele acestei mențineri, iar entitatea menționată poate solicita accesul la documentele Consiliului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctul 64, a se vedea de asemenea Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19,

nepublicată, EU:T:2021:817, punctele 378-380 și jurisprudența citată). Rezultă că, în prezenta cauză, în special dintre cele 17 incidente care au avut loc între anii 2010 și 2011, reclamantul a contestat numai un număr limitat.

- 166 În consecință, se poate considera, ținând seama, în plus, de calificarea corectă a incidentelor în cauză drept acte de terorism (a se vedea punctele 116, 117 și 146 de mai sus), că Consiliul și-a îndeplinit obligația de actualizare până în anul 2011. Rezultă, de asemenea, că nu este necesar să se statueze cu privire la criticile referitoare la faptul că Consiliul s-a bazat pe ordinul din anul 2006 al ministrului de interne al Regatului Unit de interzicere a „KADEK” și „KONGRA-GEL” și pe hotărârile tribunalelor pentru securitatea statului din Turcia, dintre care cele mai recente datează din anul 2006.
- 167 Cu toate acestea, între anii 2011 și 2014, perioadă care, ca atare, se poate considera că nu necesită o actualizare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctul 208 și jurisprudența citată), a existat un apel la pace lansat de domnul Öcalan, precum și negocieri de pace între PKK și autoritățile turce (a se vedea punctul 160 de mai sus), care nu sunt menționate nici în actele din anul 2014, nici în expunerea de motive a acestora, nici în scrisorile prin care aceste acte au fost comunicate reclamantului.
- 168 Or, astfel de elemente caracterizează o evoluție a împrejurărilor care justifică o evaluare actualizată a situației.
- 169 În primul rând, apelul la pace al domnului Öcalan nu a fost o declarație izolată, ci s-a înscris într-un context de negocieri care erau în curs de desfășurare de câteva luni la momentul în care a fost făcut. Astfel, nu era în discuție o simplă încetare temporară sau suspendare a activităților teroriste, care este prin definiție unilaterală, ci erau vizate negocieri de pace mai ample, care sunt de natură bilaterală, în contextul cărora a fost declarată o astfel de încetare sau suspendare. În consecință, este lipsită de relevanță jurisprudența citată de Consiliu cu privire la amenințarea pe care o organizație care a comis în trecut acte de terorism continuă să o reprezinte, în pofida suspendării activităților teroriste pe o perioadă mai lungă sau mai scurtă ori a încetării aparente a acestora (Hotărârea din 23 octombrie 2008, People’s Mojahedin Organization of Iran/Consiliul, T-256/07, EU:T:2008:461, punctul 112). În plus, deși Curtea a considerat, la punctele 61 și 62 din Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316), că, astfel cum susține Consiliul, acesta a motivat în mod valabil persistența riscului de implicare a reclamantului în acte de terorism în pofida încetărilor declarate ale focului, bazându-se pe menționarea unor incidente ulterioare declarării respectivelor încetări ale focului.
- 170 În continuare, autoritățile Uniunii, în speță înaltele autorități din domeniul politicii externe, și anume Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate și comisarul pentru extindere și politica europeană de vecinătate, au recunoscut ele însele ceea ce au descris ca fiind un „proces de pace”. Astfel, într-un comunicat de presă din 21 martie 2013, Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate și comisarul pentru extindere și politica europeană de vecinătate au emis o declarație comună în care au salutat apelul domnului Öcalan prin care acesta a solicitat ca PKK să depună armele și să se retragă dincolo de frontierele Turciei, au încurajat toate părțile să lucreze neconținut pentru a aduce pace și prosperitate tuturor cetățenilor Turciei și au acordat sprijin deplin procesului de pace.

- 171 În sfârșit, se poate observa că acest proces era în curs de desfășurare de mai mult de un an la data primului act din anul 2014 și de mai mult de 18 luni la data celui de al doilea act din anul 2014, fără să rezulte nici din actele din anul 2014, nici din dosar vreun element care să indice că acest proces s-ar fi încheiat la data adoptării actelor menționate.
- 172 Trebuie precizat că, procedând astfel și în conformitate cu Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctele 56, 57, 74 și 88), nu se poate deduce o lipsă de motivare din tăcerea Consiliului. În schimb, din faptul că Consiliul nu face referire la nicio examinare sau luare în considerare a elementelor menționate mai sus se poate deduce că revizuirea efectuată nu este conformă cu cerințele articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931.
- 173 O astfel de analiză este susținută de împrejurarea că, în speță, Consiliul nu face nicio referire explicită la elementele respective în înscrisurile sale, limitându-se să menționeze în termeni generali declarații de încetare a activităților de terorism și cu caracter armat, care, trebuie subliniat, pe de o parte, nu sunt singurele în discuție în speță, întrucât declarația în cauză a domnului Öcalan se înscrie în cadrul unui proces de pace (a se vedea punctul 169 de mai sus), și, pe de altă parte, au condus anterior, în special în cazul încetărilor focului din anii 2005 și 2006, la verificarea de către Consiliu a continuării activităților teroriste ale PKK după încetările menționate ale focului (a se vedea punctele 160 și 163 de mai sus), ceea ce nu s-a întâmplat în urma negocierilor și declarațiilor din anii 2012 și 2013.
- 174 De asemenea, este lipsită de relevanță în această privință declarația domnului Öcalan din 21 martie 2015, prin care acesta a solicitat organizarea unui congres kurd pentru a decide încetarea luptei armate, invocată de Consiliu în înscrisurile sale și care, în opinia acestuia, atestă faptul că, înainte de această dată, nu fusese luată nicio decizie în acest sens. Într-adevăr, chiar dacă aprecierea persistenței riscului de implicare în activități de terorism poate presupune o analiză parțial prospectivă, aceasta nu poate conduce la repunerea în discuție a jurisprudenței constante, inclusiv în materie de măsuri restrictive, potrivit căreia legalitatea unui act al Uniunii trebuie să fie apreciată în funcție de elementele de fapt și de drept existente la data adoptării actului (a se vedea Hotărârea din 3 septembrie 2015, Inuit Tapiriit Kanatami și alții/Comisia, C-398/13 P, EU:C:2015:535, punctul 22 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 4 septembrie 2015, NIOCI și alții/Consiliul, T-577/12, nepublicată, EU:T:2015:596, punctul 112 și jurisprudența citată), astfel încât nu pot fi luate în considerare decât elementele de fapt care existau la momentul adoptării actelor atacate (a se vedea Hotărârea din 24 noiembrie 2021, Al Zoubi/Consiliul, T-257/19, nepublicată, EU:T:2021:819, punctul 58 și jurisprudența citată).
- 175 Rezultă că Consiliul a încălcat articolul 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931, ceea ce conduce la anularea actelor din anul 2014, fără a fi necesar să se examineze motivul întemeiat pe încălcarea articolelor 4 și 51 din cartă, îndreptat exclusiv împotriva luării în considerare a hotărârilor tribunalelor pentru securitatea statului din Turcia (a se vedea punctul 166 de mai sus), nici următoarele trei motive invocate în susținerea cererii de anulare a actelor din anul 2014.

b) Cu privire la revizuirea efectuată de Consiliu în actele din anii 2015-2017 (cauza T-316/14 RENV)

- 176 Cu titlu introductiv, trebuie subliniat că, în expunerile de motive referitoare la actele din anii 2015-2017, Consiliul a făcut referire la elemente noi care ar fi justificat, în opinia sa, menținerea numelui reclamantului pe listele în litigiu.

- 177 În special, Consiliul a făcut referire la o nouă decizie a ministrului de interne al Regatului Unit din 3 decembrie 2014, precum și, pe lângă indicarea pentru prima dată a datelor din deciziile autorităților din Statele Unite pe care s-a bazat înscrierea inițială pe listă (din anii 1997 și 2001), la revizuirea efectuată de aceste autorități la 21 noiembrie 2013 și la „dosarul administrativ” al Departamentului de Stat al Statelor Unite, datat de asemenea din anul 2013, care a precizat incidentele pe care s-au bazat deciziile naționale în cauză și cele cuprinse în dosarul administrativ. În plus, Consiliul s-a bazat pentru prima dată pe mai multe hotărâri judecătorești franceze pronunțate între anii 2011 și 2014. De asemenea, el a indicat că a examinat dacă deține dovezi care să susțină eliminarea numelui PKK și, întrucât nu a găsit niciuna, a considerat că motivele care au justificat înscrierea pe listă rămân valabile (a se vedea punctul 13 de mai sus).
- 178 Reclamantul contestă incidentele pe care se întemeiază decizia din anul 2014 a Regatului Unit și subliniază că aceasta nu conține niciun răspuns la o cerere de ridicare a interdicției pe care pretinde că a depus-o, astfel încât nu a fost adoptată pe baza tuturor datelor relevante. Acesta susține, în ceea ce privește decizia Statelor Unite din anul 2013, că nu s-a stabilit că la baza acesteia se află dosarul administrativ al Departamentului de Stat al SUA din aceeași dată. În ceea ce privește hotărârile instanțelor franceze din anii 2011, 2013 și 2014, reclamantul arată că nu a fost parte la procedurile care au dat naștere acestor decizii, că, în plus, acestea nu se întemeiază pe probe imparțiale, obiective și substanțiale, în special pentru că s-au bazat în mare măsură pe informații provenite din Turcia, și că acestea s-au sprijinit pe o definiție a actului terorist mai largă decât cea din Poziția comună 2001/931, precum și pe fapte atribuite reclamantului înainte de anul 2007. În observațiile sale referitoare la Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316), reclamantul deduce că nu este repusă în discuție constatarea Tribunalului potrivit căreia hotărârile judecătorești franceze nu constituie un temei suficient pentru a justifica menținerea numelui său pe listele în litigiu, întrucât aceasta nu a fost contestată în cadrul recursului Consiliului. În sfârșit, reclamantul reproșează Consiliului că nu a ținut seama de elementele detaliate și susținute de documente, prezentate în cererea sa introductivă și în memoriul său în replică, potrivit cărora acesta este un partener important al forțelor din coaliția Statelor Unite și a Europei în lupta împotriva Daesh.
- 179 Prin urmare, este necesar să se stabilească dacă aceste elemente noi permit să se considere că Consiliul a menținut în mod valabil numele reclamantului pe listele în litigiu, având în vedere argumentele de contestare a acestei mențineri prezentate de reclamant, începând cu cele care critică faptul că Consiliul s-a întemeiat pe decizia din anul 2014 a ministrului de interne al Regatului Unit.
- 180 În actele din anii 2015-2017, Consiliul precizează că această decizie se bazează pe următoarele elemente:
- în mai 2014, atacul asupra șantierului de construcție a unui nou avanpost militar turc, în care au fost răniți doi militari;
 - în august 2014, atacul asupra unei centrale electrice și răpirea a trei ingineri chinezi (punctul 17 din anexa A la expunerile de motive);
 - în octombrie 2014, anunțul făcut de PKK privind întreruperea negocierilor de pace cu Republica Turcia în cazul în care aceasta din urmă nu ar fi intervenit împotriva Daesh (punctul 18 din anexa A la expunerile de motive).

- 181 Trebuie subliniat de la început că decizia din anul 2014 a ministrului de interne al Regatului Unit a fost adoptată de o autoritate competentă în sensul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, întrucât emană de la aceeași autoritate care a adoptat ordinul din anul 2001 (a se vedea punctul 67 de mai sus). Astfel, chiar dacă Consiliul nu are obligația de a se baza pe elemente derivate din decizii ale autorităților naționale competente pentru a menține numele unei entități pe listele privind înghețarea fondurilor (a se vedea punctele 151 și 152 de mai sus), nu este mai puțin adevărat că, atunci când se bazează pe astfel de decizii în scopul acestei mențineri, elementele derivate din deciziile respective trebuie considerate ca având o valoare probatorie deosebită (a se vedea punctul 154 de mai sus).
- 182 De asemenea, trebuie amintit că, în Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316), Curtea a statuat că referirea la atacul din august 2014 era insuficient motivată, dar că, în schimb, referirile la actele din mai și octombrie 2014 erau suficient motivate (punctele 78-80). De asemenea, aceasta a statuat că, în măsura în care Tribunalul a arătat, la punctul 103 din Hotărârea din 15 noiembrie 2018, PKK/Consiliul (T-316/14, EU:T:2018:788), că PKK a prezentat argumente prin care urmărea să conteste faptul că incidentele vizate în decizia de revizuire a ministrului de interne din 2014, astfel cum a fost descrisă în anexa A la actele din 2015-2017, erau imputabile PKK, precum și calificarea acestora drept acte de terorism în sensul articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931, trebuie să se constate că această argumentație urmărea să conteste caracterul real al faptelor menționate, precum și calificarea juridică a acestora, ceea ce nu viza dovedirea unei încălcări de către Consiliu a obligației sale de motivare, ci contestarea legalității pe fond a actelor menționate și declanșarea în acest fel a obligației Consiliului de a dovedi temeinicia motivelor invocate (punctul 81).
- 183 În prezenta cauză, se poate constata, în urma răspunsului reclamantului la o întrebare adresată de Tribunal în ședință, că acesta contestă numai amenințarea cu ruperea negocierilor de pace formulată în octombrie 2014, susținând că nu a făcut decât să avertizeze autoritățile turce că exista riscul ca negocierile de pace să eșueze dacă nu acționau împotriva Daesh, fără a amenința cu ruperea acestor negocieri. În schimb, s-a reținut în procesul-verbal al ședinței că reclamantul a admis că faptele comise de gherilele kurde ale Forțelor de Apărare a Poporului (HPG) îi pot fi imputate, de unde se poate deduce că acesta nu mai contestă atacul din mai 2014. Într-adevăr, singurul motiv de contestație pe care reclamantul l-a invocat cu privire la acest atac în memoriul său în adaptare a fost acela că respectivul act ar trebui să fie atribuit HPG, și nu PKK.
- 184 În plus, în ceea ce privește argumentul reclamantului potrivit căruia decizia din anul 2014 nu poate fi luată în considerare pentru motivul că cererea de ridicare a interdicției la care aceasta răspunde nu provine de la PKK, reiese din jurisprudență că soarta rezervată ulterior deciziei naționale care a fost utilizată drept temei pentru includerea inițială trebuie să fie luată în considerare în mod corespunzător și că ceea ce contează în această privință este eventuala abrogare sau retragere sau, dimpotrivă, confirmare a acestei decizii naționale, pe baza unor fapte sau a unor elemente noi, sau ca urmare a unei modificări a aprecierii sau a unei completări aduse acestei aprecieri, mai degrabă decât entitatea care a dat naștere acestei noi aprecieri (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 iulie 2017, Consiliul/LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, punctul 52, și Hotărârea din 26 iulie 2017, Consiliul/Hamas, C-79/15 P, EU:C:2017:584, punctul 30). Acest lucru este cu atât mai adevărat în prezenta cauză cu cât ministrul de interne al Regatului Unit și-a întemeiat decizia din anul 2014 pe mai multe acte noi de terorism care au avut loc în 2014, dintre care cel puțin unul nu este contestat de reclamant (a se vedea punctul 183 de mai sus). În orice caz, se poate observa că Consiliul a precizat în expunerile sale de motive (punctul 12 din anexa A) că

PKK însuși a solicitat fără succes, în trei rânduri (în anii 2001, 2009 și 2014), ridicarea interdicției sale, de unde se poate deduce că autoritatea competentă a avut la dispoziție, în special în anul 2014, argumentele și elementele de probă prezentate de PKK în sprijinul cererii sale.

- 185 Rezultă că, având în vedere calificarea justificată a atacului din mai 2014 drept act terorist (a se vedea punctele 135 și 145 de mai sus), Consiliul a reținut în mod valabil o implicare a PKK în acte teroriste până la 13 mai 2014, data actului terorist necontestat, reținut prin decizia din anul 2014 a ministrului de interne al Regatului Unit. În plus, acest act este ulterior evenimentelor din anii 2012 și 2013, despre care s-a considerat că au justificat o actualizare a evaluării riscului de implicare teroristă.
- 186 În consecință, Consiliul a actualizat în mod valabil până în mai 2014 evaluarea sa privind riscul de implicare teroristă, ceea ce, din punctul de vedere al „distanței în timp” în raport cu data actelor din anii 2015-2017, de mai puțin de cinci ani, inclusiv pentru ultimele acte, este suficient pentru a considera că revizuirea în temeiul articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931 a fost efectuată în mod corespunzător (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctul 208 și jurisprudența citată).
- 187 Această considerație nu este repusă în discuție de participarea reclamantului la lupta împotriva Daesh începând cu al doilea semestru al anului 2014, pe care acesta o prezintă drept un eveniment care marchează o schimbare a împrejurărilor ce justifică o actualizare a evaluării Consiliului (a se vedea punctul 178 de mai sus) și pe care Consiliul a considerat în mod corect că nu trebuia să o ia în considerare. În realitate, o astfel de participare este concomitentă cu avertismentul menționat anterior, adresat autorităților turce, chiar dacă acest avertisment nu a avut conținutul indicat în actele din anii 2015-2017 (a se vedea punctul 183 de mai sus). În consecință, aceasta nu relevă o aplanare în relațiile dintre PKK și Republica Turcia și nu implică, ca atare, încetarea conflictului său cu statul respectiv și a activităților care pot fi considerate teroriste, desfășurate în acest context. Prin urmare, nu se poate deduce din această împrejurare că a avut loc o schimbare de natură să oblige Consiliul să se asigure că persistă riscul de implicare teroristă a PKK.
- 188 Rezultă că motivul întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931 trebuie respins în măsura în care se referă la actele din anii 2015-2017, fără a fi necesar să se examineze argumentele prin care se critică faptul că Consiliul s-a întemeiat pe deciziile autorităților americane și franceze, care se bazează pe incidente anterioare anului 2014.

c) Cu privire la revizuirea efectuată de Consiliu în contextul deciziilor din anul 2019 (cauza T-148/19)

- 189 Deciziile din anul 2019 sunt aproape identice cu actele din anii 2015-2017. Argumentele invocate de reclamant împotriva acestor decizii sunt, de altfel, similare cu cele prin care contestă revizuirea care a dat naștere actelor din anii 2015-2017.
- 190 Singura diferență între actele din anii 2015-2017 și deciziile din anul 2019 privește exclusiv Decizia 2019/1341, care menționează un incident suplimentar din data de 23 octombrie 2017 atribuit PKK. Este vorba despre atacul cu un dispozitiv exploziv asupra unui vehicul militar turc în provincia sudică Hakkari, în care a fost ucis un soldat turc (punctul 16 ultima liniuță din expunerea de motive). Acest atac este prezentat ca fiind menționat în dosarul administrativ al autorităților din Statele Unite din anul 2019. Este citată sursa aflată la originea acestei informații, agenția de presă Reuters.

- 191 Trebuie remarcat de la bun început că reclamantul nu contestă faptul că acest atac a avut loc și nici faptul că este autorul său, ci numai respinge calificarea acestuia drept act terorist în sensul articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931, pentru motivul irelevant că actul menționat se înscrie în cadrul conflictului armat dintre acesta și Republica Turcia (a se vedea punctele 134 și 135 de mai sus). Totodată, referirea la acest atac în Decizia 2019/1341 este suficient de motivată (a se vedea punctul 231 de mai jos).
- 192 În plus, trebuie subliniat că împrejurarea că pretinsele acte de terorism reținute în scopul menținerii pe listele în litigiu, a căror săvârșire nu este contestată de reclamant și pentru care acesta nu neagă că a fost responsabil, au fost constatate de o autoritate națională care nu poate fi calificată drept autoritate competentă în sensul Poziției comune 2001/931 nu împiedică Consiliul să se întemeieze în mod valabil pe astfel de acte în cadrul revizuirii riscului de implicare teroristă. Într-adevăr, cu ocazia revizuirii temeiniciei înscrierii unei entități pe listă, Consiliul nu este obligat să se bazeze pe elemente constatate într-o decizie a unei autorități competente care îndeplinește criteriile prevăzute la articolul 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 septembrie 2019, Hamas/Consiliul, T-308/18, EU:T:2019:557, punctul 150, și Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctul 143).
- 193 În consecință, în prezenta cauză nu este decisiv, astfel cum reiese de la punctul 96 de mai sus, faptul că autoritățile din Statele Unite nu pot fi considerate o autoritate competentă. De asemenea, nu are nicio importanță faptul că, astfel cum susține reclamantul, nu rezultă în mod clar din deciziile din anul 2019 că incidentele în cauză, pe lângă faptul că au fost incluse în dosarul administrativ al Statelor Unite, au stat la baza menținerii desemnării sale ca organizație teroristă în urma revizuirilor efectuate de autoritățile din Statele Unite.
- 194 De asemenea, trebuie remarcat faptul că, spre deosebire de cauza T-316/14 RENV, cu excepția răpirii celor trei ingineri chinezi, reclamantul nu contestă, în materialitatea lor, actele care au stat la baza deciziei din anul 2014 a ministrului de interne al Regatului Unit și nici participarea sa la acestea.
- 195 În plus, trebuie să se țină seama de insuficiența motivării constatată de Curte în ceea ce privește atacul asupra centralei electrice din august 2014, care a dus la răpirea a trei ingineri chinezi (Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctul 78). Chiar dacă reclamantul nu invocă această insuficiență a motivării în cauza T-148/19, în observațiile sale cu privire la Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316), această considerație este de ordine publică și părțile au avut posibilitatea de a-și prezenta observațiile în această privință.
- 196 Rezultă, în ceea ce privește, în primul rând, Decizia 2019/25, că ultimul act comis de PKK care a fost reținut în mod valabil și a fost calificat drept act de terorism de către Consiliu (a se vedea punctele 135 și 145 de mai sus) datează din mai 2014, ceea ce corespunde unei distanțe în timp de aproximativ patru ani și jumătate în raport cu decizia menționată, care nu a făcut necesară actualizarea acesteia, astfel cum reiese de la punctul 167 de mai sus.
- 197 În plus, acest fapt este ulterior evenimentelor din anii 2012 și 2013, despre care s-a considerat că justifică o actualizare a evaluării riscului de implicare în acte de terorism, care, prin urmare, se poate considera că a fost efectuată corect în această privință.

- 198 De asemenea, se poate considera, precum în cazul evaluării efectuate în legătură cu actele din anii 2015-2017, că Consiliul a apreciat în mod valabil că participarea PKK la lupta împotriva Daesh după atacul din mai 2014 nu a constituit o schimbare a împrejurărilor de natură să îl oblige să se asigure că persista riscul de implicare a PKK în acte de terorism (a se vedea punctul 187 de mai sus). Acest lucru este cu atât mai adevărat cu cât reclamantul susține în cauza T-148/19 că transformarea statului turc într-un stat totalitar care reprimă poporul kurd constituie o altă schimbare a împrejurărilor, demonstrând astfel ostilitatea sa continuă față de autoritățile turce. În plus, întrucât această opresiune este invocată în esență în sprijinul argumentelor PKK referitoare la conflictul armat dintre acesta și Republica Turcia, aceasta nu reflectă o evoluție care să implice, ca atare, faptul că PKK ar fi devenit mai pașnic.
- 199 Același lucru este valabil și în cazul declarațiilor domnului Öcalan, care a indicat disponibilitatea sa pentru negocieri politice și necesitatea de a se ajunge la o soluție democratică mai degrabă decât pentru menținerea unor atitudini conflictuale și recurgerea la violență fizică. Într-adevăr, indiferent de formularea lor mult mai puțin solemnă și afirmativă decât declarația din anul 2013 menționată anterior și de împrejurarea că PKK nu este deloc menționat, aceste declarații adunate de avocații domnului Öcalan și date publicității ulterior, care datează din mai până în august 2019, sunt ulterioare Deciziei 2019/25.
- 200 În al doilea rând, în ceea ce privește Decizia 2019/1341, ultima faptă comisă de PKK care a fost reținută în mod valabil și a fost calificată drept act de terorism de către Consiliu (a se vedea punctul 191 de mai sus) datează din anul 2017, și anume cu mai puțin de doi ani înainte de decizia menționată, ceea ce reprezintă *a fortiori* o distanță în timp care nu face necesară o actualizare privind persistența riscului de implicare în acte de terorism.
- 201 Întrucât atacul din anul 2017 a avut loc la mult timp după evenimentele din anii 2012 și 2013 și la începutul implicării PKK în lupta împotriva Daesh, se poate considera de asemenea că acest atac a justificat faptul că, la sfârșitul revizuirii sale, Consiliul a confirmat că persistă riscul de implicare a PKK în acte de terorism și a menținut înscrierea în litigiu prin adoptarea Deciziei 2019/1341, în pofida acestor evenimente și a acestei participări. În ceea ce privește declarațiile menționate mai sus ale domnului Öcalan făcute între mai și august 2019, acestea sunt prea recente în raport cu Decizia 2019/1341, adoptată la 8 august 2019, pentru a justifica în acest stadiu o actualizare a evaluării Consiliului, în lipsa trecerii unui interval de timp suficient pentru a se vedea urmările acestor declarații sub aspectul încetării violenței sau al declanșării unui proces de pace.
- 202 Rezultă că Consiliul a respectat cerințele prevăzute la articolul 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931 cu ocazia revizuirii în deciziile din anul 2019 a persistenței riscului de implicare a PKK în acte de terorism.
- 203 Astfel, rezultă din toate cele menționate anterior că motivul întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931 trebuie admis în măsura în care privește exclusiv actele din anul 2014, fără a fi necesar, prin urmare, să se examineze motivul întemeiat pe încălcarea articolelor 4 și 51 din cartă, invocat numai împotriva acestor acte din anul 2014 (a se vedea punctul 175 de mai sus), și nici cele trei motive ulterioare invocate în susținerea cererii de anulare a actelor menționate. În schimb, motivul întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931 trebuie respins în ceea ce privește actele din anii 2015-2017 și deciziile din anul 2019.

4. Cu privire la motivul întemeiat pe încălcarea principiului proporționalității

- 204 Reclamantul susține că menținerea numelui său pe listele în litigiu constituie un mijloc disproporționat de urmărire a obiectivului de combatere a terorismului, având în vedere modificarea împrejurărilor începând cu anul 2002, precum și repercusiunile acestei înscrieri în statele membre, inclusiv în ceea ce privește libertatea de exprimare și de întrunire, asupra activităților politice ale PKK și în privința kurzilor în general. De asemenea, reclamantul subliniază că durata înscrierii în cauză pare a fi nelimitată și există măsuri mai puțin restrictive de combatere a terorismului.
- 205 Având în vedere nelegalitatea constatată a actelor din anul 2014, prezentul motiv, întemeiat pe încălcarea principiului proporționalității, va fi examinat, din motive de economie procedurală, numai în măsura în care privește actele din anii 2015-2017 și deciziile din anul 2019.
- 206 În această privință, trebuie amintit faptul că drepturile fundamentale, inclusiv dreptul de proprietate, libertatea de exprimare sau libertatea de asociere, nu beneficiază, în dreptul Uniunii, de o protecție absolută. Pot fi instituite restricții în privința acestor drepturi, cu condiția, în primul rând, ca acestea să răspundă efectiv unor obiective de interes general urmărite de Uniune și, în al doilea rând, să nu constituie, din perspectiva acestor obiective, o intervenție disproporționată și intolerabilă care ar aduce atingere substanței drepturilor respective (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 noiembrie 2012, Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, C-539/10 P și C-550/10 P, EU:C:2012:711, punctul 121 și jurisprudența citată).
- 207 În ceea ce privește prima condiție, potrivit unei jurisprudențe constante, înghețarea fondurilor, a activelor financiare și a altor resurse economice ale persoanelor identificate potrivit normelor prevăzute de Regulamentul nr. 2580/2001 și de Poziția comună 2001/931 ca fiind implicate în finanțarea terorismului urmărește un obiectiv de interes general, întrucât se înscrie în cadrul luptei împotriva amenințărilor la adresa păcii și a securității internaționale pe care le presupun actele de terorism (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 noiembrie 2012, Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, C-539/10 P și C-550/10 P, EU:C:2012:711, punctul 123 și jurisprudența citată).
- 208 În ceea ce privește cea de a doua condiție, trebuie subliniat că măsurile care organizează înghețarea fondurilor nu sunt considerate, în principiu, ca fiind disproporționate, intolerabile sau că aduc atingere substanței drepturilor fundamentale sau a unora dintre acestea.
- 209 Într-adevăr, acest tip de măsuri este necesar, într-o societate democratică, pentru a combate terorismul (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 octombrie 2008, People's Mojahedin Organization of Iran/Consiliul, T-256/07, EU:T:2008:461, punctul 129 și jurisprudența citată). În plus, măsurile de organizare a înghețării fondurilor nu sunt absolute, având în vedere că articolele 5 și 6 din Regulamentul nr. 2580/2001 prevăd, pe de o parte, posibilitatea autorizării utilizării fondurilor înghețate pentru necesități esențiale sau pentru îndeplinirea anumitor angajamente și, pe de altă parte, posibilitatea acordării unor autorizări specifice care să permită, în anumite condiții, dezghețarea fondurilor, a altor active financiare sau a altor resurse economice (a se vedea Hotărârea din 15 noiembrie 2012, Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, C-539/10 P și C-550/10 P, EU:C:2012:711, punctul 127 și jurisprudența citată).
- 210 Totodată, înghețarea fondurilor nu este o măsură permanentă, întrucât, în conformitate cu articolul 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931, menținerea persoanelor și entităților pe listele de înghețare face obiectul unei revizuii periodice pentru a se asigura că persoanele sau

entitățile care nu mai îndeplinesc criteriile pentru a figura pe lista în litigiu sunt radiate din aceasta (Hotărârea din 15 noiembrie 2012, Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, C-539/10 P și C-550/10 P, EU:C:2012:711, punctul 129).

- 211 Rezultă în prezenta cauză că, în măsura în care s-a considerat că Consiliul a procedat în mod corect la revizuirea persistenței riscului de implicare teroristă a reclamantului, având în vedere în special modificările împrejurărilor invocate de acesta din urmă în actele din anii 2015-2017 (a se vedea punctul 188 de mai sus) și în deciziile din anul 2019 (a se vedea punctul 202 de mai sus), se poate considera că a fost respectat principiul proporționalității.
- 212 Această concluzie nu este repusă în discuție de pretinsa ineficacitate a măsurilor de înghețare a fondurilor în cauză și, prin urmare, de caracterul lor pretins inadecvat, în sensul că nu au împiedicat violențele exercitate împotriva kurzilor și nu au condus la o soluționare pașnică și democratică a conflictului dintre kurzi și autoritățile turce. Într-adevăr, nu acesta este obiectivul actelor din anii 2015-2017 și al deciziilor din anul 2019, după cum reiese, de altfel, din unele dintre titlurile acestora, care reproduc titlul Poziției comune 2001/931 și referirea la obiectivul de combatere a terorismului, obiectiv care, de altfel, nu este contestat de reclamant nici în ceea ce privește existența sa, nici în ceea ce privește legitimitatea acestuia, fapt confirmat și de jurisprudența menționată la punctul 207 de mai sus.
- 213 Sunt de asemenea lipsite de relevanță presupusele efecte asupra kurzilor și, într-un mod mai general, asupra oricărei persoane care dorește să îi sprijine pe kurzi. Într-adevăr, actele din anii 2015-2017 și deciziile din anul 2019 vizează exclusiv combaterea terorismului și a PKK, singurul menționat în anexele la aceste acte și decizii, ca parte implicată în acte de terorism. Astfel, chiar dacă ar fi dovedite acțiunile denunțate de reclamant îndreptate împotriva unor persoane care nu au nicio legătură cu acesta, precum arestările sau restricțiile privind libertatea de circulație, indiferent dacă acestea au fost efectuate de autoritățile statelor membre sau de autoritățile turce – față de care actele din anii 2015-2017 și deciziile din anul 2019 nu sunt, de altfel, obligatorii –, aceste acțiuni nu ar putea fi considerate ca fiind rezultatul actelor și deciziilor menționate, care se limitează să impună o înghețare a fondurilor și nu au astfel un caracter disproporționat.
- 214 În ceea ce privește argumentul reclamantului potrivit căruia unele măsuri mai puțin restrictive ar permite combaterea terorismului, acesta nu explică în ce ar trebui să constea aceste măsuri. Prin urmare, Tribunalul nu este în măsură să aprecieze dacă acestea ar permite atingerea obiectivului urmărit de măsurile de înghețare a fondurilor, și anume combaterea finanțării terorismului, la fel de eficient ca măsurile de înghețare a fondurilor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctele 317 și 318).
- 215 Rezultă că motivul întemeiat pe încălcarea principiului proporționalității trebuie respins în măsura în care privește actele din anii 2015-2017 și deciziile din anul 2019.

5. Cu privire la motivul întemeiat pe încălcarea obligației de motivare

- 216 Este necesar să se amintească faptul că, potrivit unei jurisprudențe constante, motivarea impusă la articolul 296 TFUE trebuie să menționeze în mod clar și neechivoc raționamentul instituției care a emis actul, astfel încât să dea posibilitatea persoanelor interesate să ia cunoștință de justificările măsurii luate pentru a aprecia temeinicia acesteia, iar instanței competente să își exercite controlul (a se vedea Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctul 47 și jurisprudența citată).

- 217 Motivarea astfel impusă trebuie să fie adaptată naturii actului în cauză și contextului în care a fost adoptat. Cerința motivării trebuie apreciată în funcție de împrejurările cauzei, în special de conținutul acestui act, de natura motivelor invocate și de interesul de a primi explicații pe care îl pot avea destinatarii sau alte persoane vizate de act, în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE. În special, nu este obligatoriu ca motivarea să specifice toate elementele de fapt și de drept pertinente, nici ca ea să răspundă în mod detaliat la considerațiile formulate de persoana interesată cu prilejul consultării sale înainte de adoptarea aceluiași act, în măsura în care caracterul suficient al unei motivări trebuie apreciat nu numai prin prisma modului de redactare, ci și în raport cu contextul său, precum și cu ansamblul normelor juridice care reglementează materia respectivă. În consecință, un act cauzator de prejudicii este suficient motivat atunci când intervine într-un context cunoscut de persoana interesată, care îi permite să înțeleagă conținutul măsurii luate în privința sa (a se vedea Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctul 48 și jurisprudența citată).
- 218 În ceea ce privește în mod specific menținerea înscrierii unei persoane sau a unei entități în lista privind înghețarea fondurilor în litigiu, instanța Uniunii este obligată, în cadrul examinării respectării obligației de motivare prevăzute la articolul 296 TFUE, să verifice caracterul suficient de precis și de concret al motivelor invocate (a se vedea Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctele 52 și 56 și jurisprudența citată).
- 219 Rezultă din cele menționate anterior că, pentru a respecta obligația de motivare prevăzută la articolul 296 TFUE, Consiliul avea obligația, în speță, să furnizeze motive suficient de precise și de concrete pentru a permite reclamantului să cunoască rațiunile care vin în sprijinul menținerii înscrierii numelui său pe listele în litigiu și pentru a permite Tribunalului să își exercite controlul.
- 220 Reclamantul invocă în esență șase obiecții în susținerea motivului întemeiat pe încălcarea obligației de motivare prin actele atacate. Având în vedere că au fost admise motivul întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931 în ceea ce privește deciziile autorităților din Statele Unite din anii 1997 și din 2001 și motivul întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (6) din această poziție comună în ceea ce privește actele din anul 2014, nu este necesar să se examineze obiecțiile prin care se critică motivarea acestor acte și cea referitoare la fundamentarea pe deciziile menționate anterior ale Statelor Unite. Astfel, în special, în măsura în care, prin una dintre cele șase obiecții ale reclamantului, acesta reproșează Consiliului că nu și-a îndeplinit obligația de motivare, întrucât nu a verificat dacă dreptul la apărare și dreptul la protecție jurisdicțională efectivă au fost garantate de autoritățile din Statele Unite atunci când au adoptat deciziile din anii 1997 și 2001, vor fi examinate în continuare numai cinci obiecții în susținerea motivului întemeiat pe încălcarea obligației de motivare a Consiliului și care privesc actele din anii 2015-2017, precum și deciziile din anul 2019.
- 221 În primul rând, reclamantul susține că Consiliul nu și-a îndeplinit obligația de motivare prin faptul că nu a explicat de ce deciziile naționale pe care s-a întemeiat erau decizii în sensul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931.
- 222 Tribunalul a statuat în Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul (T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctele 329 și 330), că nu revenea Consiliului obligația să explice în ce mod decizia națională pe care se întemeia constituia o decizie a unei autorități competente în sensul Poziției comune 2001/931 și numai în cazul în care această calificare ar fi fost contestată în mod detaliat de persoana sau entitatea în cauză în cursul procedurii administrative desfășurate în fața Consiliului, ceea ce nu era cazul în speță, Consiliul ar fi fost obligat să motiveze în mod suplimentar măsurile luate sub acest aspect.

- 223 În orice caz, atât în actele din anii 2015-2017, cât și în deciziile din anul 2019, în cadrul unei secțiuni consacrate în mod special „corespondenței cu cerințele autorității naționale competente în sensul Poziției comune 2001/931” din expunerile de motive, Consiliul a furnizat o astfel de motivare, reamintind jurisprudența Tribunalului, care a avut deja ocazia să examineze decizii similare ale autorităților din Regatul Unit în temeiul articolului 1 alineatul (4) din poziția comună menționată, pentru a reține existenței unei astfel de corespondențe (punctul 3).
- 224 Rezultă că, în prezenta cauză, trebuie respinsă prima obiecție referitoare la motivarea insuficientă.
- 225 În al doilea rând, reclamantul susține că Consiliul nu și-a îndeplinit obligația de motivare, întrucât nu a indicat motivele reale și precise pe care se întemeiază deciziile naționale luate în considerare. Această a doua obiecție este formulată în legătură cu toate deciziile luate în considerare în actele din anii 2015-2017 și numai în ceea ce privește deciziile din Statele Unite din anii 2013 și 2019 luate în considerare în deciziile din anul 2019.
- 226 În al treilea rând, reclamantul susține că Consiliul nu și-a îndeplinit obligația de motivare, întrucât nu a indicat motivele reale și precise care au justificat menținerea numelui său pe liste după revizuire. Această a treia obiecție este formulată numai în ceea ce privește actele din anii 2015-2017.
- 227 Trebuie amintit, în privința celei de a doua și a celei de a treia obiecții, că, în Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctele 76-89), Curtea a statuat, ca răspuns la cel de al șaselea și cel de al șaptelea motiv de recurs, faptul că, exceptând unul dintre incidentele luate în considerare, actele din anii 2015-2017 erau suficient de motivate, în măsura în care se bazau pe decizia din anul 2014 a Regatului Unit și menținuseră numele reclamantului pe listele în litigiu, iar Tribunalul este ținut de această apreciere.
- 228 În ceea ce privește deciziile din anul 2019, a căror motivare este contestată ca fiind insuficientă întrucât ele se bazează pe deciziile autorităților din Statele Unite, în speță pe revizuirile efectuate de aceste autorități în anii 2013 și 2019, trebuie să se facă o distincție între Decizia 2019/25 și Decizia 2019/1341.
- 229 În ceea ce privește Decizia 2019/25, în măsura în care rezultă din examinarea motivului întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931 că menținerea numelui reclamantului pe listele în litigiu prin decizia menționată este conformă cu această dispoziție, indiferent dacă deciziile Statelor Unite sunt luate în considerare (a se vedea punctele 196 și 198 de mai sus), nu este necesar să se statueze cu privire la pretinsa insuficiență a motivării, care privește numai aceste din urmă decizii.
- 230 În ceea ce privește Decizia 2019/1341, în măsura în care respingerea motivului întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931 se bazează printre altele pe luarea în considerare a atacului din anul 2017 reținut de autoritățile din Statele Unite în cadrul revizuirii efectuate de acestea în anul 2019 (a se vedea punctele 191 și 200 de mai sus), este necesar să se verifice caracterul suficient al motivării cu privire la acest element de probă. Trebuie precizat în această privință că, în măsura în care acest element este luat în considerare în temeiul articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931, este irelevant faptul că nu a fost reținut de o autoritate competentă, la fel precum este irelevant, în consecință, faptul că, după cum susține reclamantul, nu reiese în mod clar din expunerea de motive a Deciziei 2019/1341

dacă incidentul respectiv, ca parte a dosarului administrativ din anul 2019 al Departamentului de Stat al Statelor Unite, a stat și la baza deciziei de menținere a desemnării ca organizație teroristă adoptate de autoritățile din Statele Unite în anul 2019.

- 231 În ceea ce privește faptele relevante care justifică menținerea pe listele privind înghețarea fondurilor, respectarea obligației de motivare presupune precizarea naturii acestor fapte, a datei (zilei) exacte și locului în care au fost comise, fiind permisă o anumită aproximație în această privință, întrucât se poate menționa regiunea sau provincia și nu neapărat localitatea exactă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctele 61, 62 și 78-80). Or, astfel de precizări se regăsesc în expunerea de motive a Deciziei 2019/1341, care menționează natura atacului în cauză (atac asupra unui vehicul militar turc cu un dispozitiv exploziv), data acestuia (23 iunie 2017) și locul în care a fost comis (sudul provinciei Hakkari). În consecință, acuzațiile privind insuficiența motivării Deciziei 2019/1341 trebuie respinse.
- 232 În al patrulea rând, reclamantul susține că, prin faptul că nu a verificat dacă actele examinate de autoritățile naționale puteau fi calificate drept acte de terorism în sensul articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931, Consiliul nu și-a îndeplinit obligația de motivare.
- 233 În al cincilea rând, încălcarea obligației de motivare ar rezulta din faptul că nu s-a demonstrat că deciziile Regatului Unit, precum și deciziile franceze luate în considerare sunt relevante, având în vedere în special perioada care s-a scurs.
- 234 În ceea ce privește aceste ultime două obiecții, trebuie amintit că obligația de motivare prevăzută la articolul 296 TFUE constituie o normă fundamentală de procedură care trebuie diferențiată de problema temeiniciei motivării, aceasta din urmă ținând de legalitatea pe fond a actului litigios. Astfel, motivarea unei decizii constă în exprimarea formală a motivelor pe care se întemeiază această decizie. Dacă aceste motive sunt afectate de erori, ele afectează legalitatea pe fond a deciziei, dar nu motivarea acesteia, care poate fi suficientă chiar dacă cuprinde motive eronate. În consecință, motivele și argumentele care urmăresc contestarea temeiniciei unui act sunt lipsite de relevanță în cadrul unui motiv întemeiat pe lipsa motivării sau pe motivarea insuficientă (a se vedea Hotărârea din 18 iunie 2015, Ipatau/Consiliul, C-535/14 P, EU:C:2015:407, punctul 37 și jurisprudența citată, Hotărârea din 30 iunie 2016, Al Matri/Consiliul, T-545/13, nepublicată, EU:T:2016:376, punctul 143). Trebuie precizat, în această privință, că, în cazul în care examinarea efectuată de Consiliu este insuficientă, aceasta constituie o eroare care viciază legalitatea pe fond a actului atacat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 aprilie 1998, Comisia/Sytraval și Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, punctul 72).
- 235 Or, în prezenta cauză, cea de a patra și cea de a cincea obiecție invocate de reclamant în susținerea motivului întemeiat pe încălcarea obligației de motivare critică în realitate întinderea și conținutul controlului efectuat de Consiliu în scopul adoptării deciziilor atacate, astfel cum reiese și din trimiterea făcută de reclamant la motivele sale anterioare întemeiate pe erori materiale.
- 236 În fapt, respectarea de către Consiliu a obligației sale de a se asigura că există o corespondență între actele reținute de autoritățile naționale și definiția actului de terorism prevăzută în Poziția comună 2001/931 (cea de a patra obiecție) a fost examinată ca răspuns la motivul întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931.

- 237 Astfel, același lucru este valabil în ceea ce privește obligațiile care revin Consiliului în cadrul revizuirii listelor în litigiu și al luării în considerare în această privință a timpului scurs, precum și în cazul revizuirii deciziilor naționale adoptate în urma celor care au stat la baza înscrierii inițiale pe listă (cea de a cincea obiecție), care au fost examinate în cadrul motivului întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931, care a fost admis în parte fără a fi necesară în acest scop o examinare a deciziilor franceze.
- 238 Rezultă din toate cele menționate anterior că motivul întemeiat pe încălcarea obligației de motivare trebuie respins în cea mai mare parte, cu excepția motivării incidentului din august 2014, reținut de autoritățile din Regatul Unit, care a fost considerată insuficientă prin Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316) (a se vedea punctele 182 și 227 de mai sus).

6. Cu privire la motivul întemeiat pe încălcarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă

- 239 Reclamantul invocă trei obiecții în susținerea acestui motiv. În primul rând, acesta susține că Consiliul nu i-a comunicat elementele de probă pe care s-au bazat autoritățile din Regatul Unit și din Statele Unite, încălcând astfel criteriile stabilite prin Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518). În al doilea rând, Consiliul nu a reușit, în plus, să demonstreze că dreptul la apărare și dreptul la protecție judiciară efectivă au fost garantate în fața autorităților americane și franceze. În al treilea rând, reclamantul consideră că dreptul său la apărare și dreptul său la protecție jurisdicțională efectivă au fost de asemenea încălcate din cauza nerespectării flagrante de către Consiliu a Hotărârii din 15 noiembrie 2018, PKK/Consiliul (T-316/14, EU:T:2018:788).
- 240 În ceea ce privește prima obiecție, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că, în cazul în care au fost comunicate informații suficient de precise pentru a permite entității vizate de o măsură restrictivă să își facă cunoscut în mod util punctul de vedere cu privire la elementele de probă reținute împotriva sa de Consiliu, principiul respectării dreptului la apărare nu implică obligația Consiliului de a permite din oficiu accesul la documentele din dosarul său. Consiliul are obligația să acorde acces la toate documentele administrative neconfidențiale referitoare la măsura în cauză numai la cererea părții interesate (a se vedea Hotărârea din 24 noiembrie 2021, LTTE/Consiliul, T-160/19, nepublicată, EU:T:2021:817, punctul 367 și jurisprudența citată).
- 241 În prezenta cauză, pe de o parte, reclamantului i-au fost comunicate informații suficient de precise cu privire la elementele reținute în scopul menținerii numelui său pe listele în litigiu în expunerile de motive anexate la actele din anii 2015-2017 și la deciziile din anul 2019, singurele examinate aici din motive de economie procedurală, având în vedere constatarea ilegalității actelor din anul 2014. Pe de altă parte, ca răspuns la o întrebare adresată de Tribunal, reclamantul a prezentat, în ceea ce privește aceste acte și decizii, o singură scrisoare, datată 6 martie 2015 și trimisă Consiliului înainte de adoptarea actelor din anul 2015. Această scrisoare, în ceea ce privește incidentele preluate din deciziile autorităților din Regatul Unit și din Statele Unite reținute de Consiliu în vederea menținerii pe listele în litigiu, singurele în discuție în cadrul motivului, în măsura în care reclamantul poate contesta materialitatea lor și faptul că i se impută aceste incidente (a se vedea punctele 37 și 80 de mai sus), se limitează la a critica lipsa de precizări suplimentare (cel de al patrulea și cel de al șaselea paragraf din scrisoare), care împiedică calificarea acestor incidente drept acte de terorism. Or, o astfel de mențiune privește chestiunea calificării ca acte teroriste, și nu pe cea a stabilirii responsabilității pentru incidentele în cauză sau a caracterului real al acestora, care ar putea justifica comunicarea probelor aferente. În plus, faptul

de a admite că această mențiune constituie o cerere de acces, chiar și implicită, ar echivala cu repunerea în discuție a principiului accesului cu titlu excepțional și la cerere, potrivit căruia comunicarea din oficiu a elementelor din dosar este considerată o cerință excesivă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 octombrie 2009, Bank Melli Iran/Consiliul, T-390/08, EU:T:2009:401, punctul 97).

- 242 Rezultă că, în prezenta cauză, Consiliul nu avea obligația de a-i comunica reclamantului elementele de probă relevante care nu au fost solicitate de acesta din urmă, astfel încât prima obiecție trebuie respinsă.
- 243 Referitor la cea de a doua obiecție, se poate observa că, în ce privește deciziile Statelor Unite, această obiecție se confundă cu cea invocată în susținerea motivului întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, prin care se reproșează Consiliului că nu a verificat dacă aceste decizii au fost adoptate cu respectarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă. Întrucât această din urmă obiecție a fost admisă (a se vedea punctul 96 de mai sus), trebuie admisă și prezenta obiecție, în măsura în care se aduce Consiliului aceeași critică.
- 244 În ceea ce privește deciziile franceze, nu este necesar să se pronunțe asupra obiecției în cauză, întrucât prezenta acțiune poate fi soluționată fără luarea în considerare a acestora (a se vedea punctul 188 de mai sus).
- 245 În ceea ce privește cea de a treia obiecție invocată numai în cauza T-148/19, potrivit căreia Consiliul nu a luat în considerare Hotărârea din 15 noiembrie 2018, PKK/Consiliul (T-316/14, EU:T:2018:788), trebuie precizat că, în urma unei întrebări adresate de Tribunal, reclamantul a indicat că obiecția sa putea fi interpretată ca fiind întemeiată pe o încălcare a articolului 266 TFUE, fapt consemnat în procesul-verbal al ședinței. De altfel, Consiliul nu a contestat această interpretare a obiecției.
- 246 Or, în temeiul articolului 266 TFUE, instituția emitentă a actului anulat este obligată să ia măsurile impuse de executarea hotărârii de anulare. Această obligație îi revine de îndată ce este pronunțată hotărârea de anulare, atunci când această hotărâre anulează decizii – după cum este cazul în prezenta cauză, întrucât printre actele din anul 2014 și din anii 2015-2017 anulate prin Hotărârea din 15 noiembrie 2018, PKK/Consiliul (T-316/14, EU:T:2018:788), se numără mai multe decizii – spre deosebire de hotărârile de anulare a unor regulamente, care, în temeiul articolului 60 al doilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, intră în vigoare numai după expirarea termenului de recurs sau, dacă a fost introdus un recurs în acest termen, de la data respingerii acestuia (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 februarie 2018, Klyuyev/Consiliul, T-731/15, EU:T:2018:90, punctele 259-262 și jurisprudența citată).
- 247 Mai exact, în temeiul articolului 266 TFUE, nelegalitatea constatată în motivarea unei hotărâri de anulare obligă instituția care a adoptat actul să elimine această nelegalitate în actul menit să înlocuiască actul anulat. Cu toate acestea, această obligație poate să genereze, în măsura în care vizează o dispoziție cu un conținut specific într-un anumit domeniu, și alte consecințe pentru această instituție, inclusiv aceea de a exclude orice dispoziție având același conținut precum cea constatată ca fiind ilegală din noile reglementări care urmează să fie adoptate după hotărârea de anulare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 aprilie 1988, Asteris și alții/Comisia, 97/86, 99/86, 193/86 și 215/86, EU:C:1988:199, punctele 28 și 29).

- 248 Astfel, la data adoptării deciziilor din anul 2019 în scopul de a respecta obligațiile care îi revin în temeiul articolului 266 TFUE, Consiliul avea obligația, în cazul în care intenționa să mențină numele reclamantului pe listele în cauză, să adopte un act de reînscrisere în conformitate cu considerentele Hotărârii din 15 noiembrie 2018, PKK/Consiliul (T-316/14, EU:T:2018:788). Consiliul era supus unei astfel de obligații, în special având în vedere că actele în discuție în prezenta cauză, ale căror efecte sunt limitate la o anumită perioadă, ceea ce înseamnă că Consiliul nu are obligația să înlocuiască actul anulat pentru perioada respectivă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 aprilie 1988, Asteris și alții/Comisia, 97/86, 99/86, 193/86 și 215/86, EU:C:1988:199, punctul 29), și care, în plus, în cazul reexaminării persistenței riscului de implicare teroristă în temeiul articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931, se caracterizează adesea prin reproducerea în actele ulterioare a motivelor stabilite în actele anterioare, astfel cum au fost actualizate, după caz. Într-adevăr, în lipsa acestei obligații, anularea dispusă de instanța Uniunii nu ar împiedica reiterarea în actele ulterioare a unor motive viciate de nelegalitate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 martie 2017, Bank Tejarat/Consiliul, T-346/15, nepublicată, EU:T:2017:164, punctul 31) și ar fi astfel lipsită de efect util.
- 249 Or, în prezenta cauză, Consiliul a reprodus în deciziile din anul 2019 aceleași motive precum cele pe care le reținuse în actele din anii 2015-2017 și care fuseseră cenzurate prin Hotărârea din 15 noiembrie 2018, PKK/Consiliul (T-316/14, EU:T:2018:788). Desigur, Consiliul a introdus recurs împotriva acestei hotărâri. Totuși, acest recurs nu a avut efect suspensiv în ceea ce privește efectele anulării de către Tribunal a deciziilor în litigiu și nu a fost însoțit de o cerere de suspendare a efectelor hotărârii de anulare, pe care Consiliul avea posibilitatea de a o depune. Un astfel de refuz al Consiliului de a acționa în conformitate cu ceea ce s-a decis cu autoritate de lucru judecat este de natură să submineze încrederea pe care justițiabilii o au în respectarea hotărârilor judecătorești.
- 250 Nerespectarea de către Consiliu a obligațiilor care îi revin în temeiul articolului 266 TFUE nu poate conduce însă în prezenta cauză la anularea deciziilor din anul 2019. Într-adevăr, Hotărârea din 15 noiembrie 2018, PKK/Consiliul (T-316/14, EU:T:2018:788), a fost anulată prin Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316), în special în măsura în care aceasta a anulat ea însăși actele din anii 2015-2017. Având în vedere caracterul retroactiv al acestei anulări de către Curte, legalitatea deciziilor din anul 2019 nu mai poate fi contestată pentru motivul unei încălcări de către Consiliu a Hotărârii din 15 noiembrie 2018, PKK/Consiliul (T-316/14, EU:T:2018:788) (a se vedea în acest sens Ordonanța din 14 aprilie 2014, Manufacturing Support & Procurement Kala Naft/Consiliul, T-263/12, nepublicată, EU:T:2014:228, punctul 37). Prin urmare, cea de a treia obiecție trebuie respinsă.
- 251 Cu toate acestea, în pofida respingerii acestei a treia obiecții, este cert că, la momentul adoptării deciziilor din anul 2019 și al introducerii acțiunii în cauza T-148/19, Consiliul avea obligația să înlăture nelegalitățile constatate prin Hotărârea din 15 noiembrie 2018, PKK/Consiliul (T-316/14, EU:T:2018:788), și să nu reitereze motivele afectate de aceste nelegalități în expunerile de motive. Prin urmare, reclamantul a putut considera că era îndreptățit să introducă prezenta acțiune, aspect care trebuie luat în considerare la stabilirea cheltuielilor de judecată.
- 252 Rezultă că prezentul motiv trebuie admis numai în măsura în care se reproșează Consiliului că nu a verificat dacă deciziile autorităților din Statele Unite au fost adoptate cu respectarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție judiciară efectivă.

7. Concluzie

- 253 În consecință, rezultă din toate cele menționate anterior că, având în vedere admiterea motivului întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931 în ceea ce privește actele din anul 2014, acestea trebuie anulate.
- 254 În schimb, faptul că motivele întemeiate pe încălcarea articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, pe neîndeplinirea obligației de motivare, precum și pe încălcarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă au fost admise în parte nu poate conduce la anularea actelor din anii 2015-2017 și a deciziilor din anul 2019. Într-adevăr, nelegalitățile corespunzătoare, indiferent dacă se referă la deciziile autorităților din Statele Unite din anii 1997 și 2001 sau la incidentul din august 2014 atribuit PKK, nu permit repunerea în discuție a evaluării Consiliului cu privire la persistența riscului de implicare teroristă a PKK, care rămâne întemeiată în mod valabil pe ordinul ministrului de interne al Regatului Unit, precum și, după caz, pe alte incidente care au avut loc în anul 2014 sau pe o faptă care datează din anul 2017 (a se vedea punctele 188 și 202 de mai sus). În consecință, trebuie respins de asemenea capătul de cerere formulat în cauza T-148/19, prin care se solicită Tribunalului să dispună obligarea Consiliului la adoptarea unei măsuri mai puțin restrictive decât înscrierea pe listele în litigiu, fără a fi necesar să se statueze asupra admisibilității acestui capăt de cerere.

IV. Cu privire la cheltuielile de judecată

- 255 Potrivit articolului 133 din Regulamentul de procedură, în hotărârea prin care se finalizează judecata se dispune cu privire la cheltuielile de judecată. Potrivit articolului 219 din regulamentul menționat, revine Tribunalului, atunci când se pronunță după anularea hotărârii de către Curte și trimiterea cauzei spre rejudecare la Tribunal, să se pronunțe asupra cheltuielilor de judecată referitoare, pe de o parte, la procedura desfășurată în fața sa și, pe de altă parte, la procedura de recurs în fața Curții. În sfârșit, în conformitate cu articolul 134 alineatele (1) și (3) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată și fiecare parte suportă propriile cheltuieli de judecată în cazul în care părțile cad fiecare în pretenții cu privire la unul sau mai multe capete de cerere.
- 256 În prezenta cauză, prin Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316), Curtea a anulat Hotărârea din 15 noiembrie 2018, PKK/Consiliul (T-316/14, EU:T:2018:788), și a amânat pronunțarea asupra cheltuielilor de judecată. Prin urmare, este necesar să se statueze în prezenta hotărâre asupra cheltuielilor de judecată aferente procedurii inițiale în fața Tribunalului (cauza T-316/14), procedurii de recurs în fața Curții (cauza C-46/19 P), prezentei proceduri de trimitere spre rejudecare (cauza T-316/14 RENV), precum și a celor aferente cauzei T-148/19.
- 257 Rezultă din toate considerațiile menționate anterior că reclamantul este îndreptățit să solicite anularea actelor din anul 2014, dar că acesta a căzut în pretenții în ceea ce privește toate celelalte acte atacate.
- 258 Cu toate acestea, în ceea ce privește deciziile din anul 2019, trebuie amintit că, în conformitate cu articolul 135 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, o parte, chiar dacă a avut câștig de cauză, poate fi obligată de Tribunal la plata, în tot sau în parte, a cheltuielilor de judecată, în cazul în care conduita acesteia, inclusiv din perioada anterioară formulării cererii introductive, justifică acest lucru, în special în cazul în care a provocat celelalte părți cheltuieli pe care Tribunalul le apreciază ca fiind nejustificate sau șicanatoare. Potrivit jurisprudenței, articolul 135

alineatul (2) din Regulamentul de procedură trebuie aplicat atunci când o instituție a Uniunii a favorizat prin comportamentul său declanșarea litigiului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 mai 2019, Ertico – ITS Europe/Comisia, T-604/15, EU:T:2019:348, punctul 182 și jurisprudența citată). În prezenta cauză, astfel cum reiese de la punctul 249 de mai sus, este posibil ca nerespectarea de către Consiliu a obligației sale de a înlătura nelegalitățile constatate prin Hotărârea din 15 noiembrie 2018, PKK/Consiliul (T-316/14, EU:T:2018:788), la momentul adoptării deciziilor din anul 2019 să îl fi determinat pe reclamant să introducă acțiunea în cauza T-148/19.

- 259 În consecință, o apreciere echitabilă a tuturor împrejurărilor justifică obligarea reclamantului și a Consiliului la suportarea propriilor cheltuieli de judecată aferente fiecăreia dintre procedurile menționate la punctul 256 de mai sus.
- 260 În sfârșit, în conformitate cu articolul 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, statele membre și instituțiile care au intervenit în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată. Prin urmare, Comisia, Republica Franceză și Regatul Țărilor de Jos suportă propriile cheltuieli de judecată aferente procedurilor la care au participat.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a patra extinsă)

declară și hotărăște:

- 1) **Anulează Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 125/2014 al Consiliului din 10 februarie 2014 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 714/2013, precum și Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 790/2014 al Consiliului din 22 iulie 2014 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 125/2014 în măsura în care acestea privesc Kurdistan Workers' Party (PKK).**
- 2) **Respinge în rest acțiunea în cauza T-316/14 RENV.**
- 3) **Respinge acțiunea în cauza T-148/19.**
- 4) **PKK și Consiliul Uniunii Europene suportă fiecare propriile cheltuieli de judecată aferente cauzelor T-316/14, C-46/19 P, T-316/14 RENV și T-148/19.**

5) Comisia Europeană, Republica Franceză și Regatul Țărilor de Jos suportă fiecare propriile cheltuieli de judecată.

Gervasoni

Madise

Nihoul

Frendo

Martín y Pérez de Nanclares

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 30 noiembrie 2022.

Semnături

Cuprins

I. Istoricul litigiului	4
II. Concluziile părților	6
III. În drept	7
A. Cu privire la admisibilitate	7
B. Cu privire la fond	9
1. Cu privire la motivul întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931	13
a) Cu privire la decizia Regatului Unit	14
1) Cu privire la calificarea ministrului de interne al Regatului Unit drept „autoritate competentă”	15
2) Cu privire la „informații[le] precise sau [...] elemente[le] de dosar care arată că s-a luat o decizie de către o autoritate competentă”	18
3) Cu privire la data actelor de terorism care au stat la baza interzicerii PKK de către ministrul de interne al Regatului Unit	20
b) Cu privire la deciziile Statelor Unite	21
2. Cu privire la motivul întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931	24
a) Cu privire la admisibilitatea motivului	24
b) Cu privire la caracterul operant al motivului	25
c) Cu privire la temeinicia motivului	27
1) Cu privire la argumentația potrivit căreia obiectivele menționate la articolul 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931 ar trebui interpretate în lumina conflictului armat legitim pentru autodeterminarea poporului kurd	27
2) Cu privire la contestarea caracterului terorist al scopurilor urmărite prin unele dintre actele atribuite reclamantului	30
3. Cu privire la motivul întemeiat pe încălcarea articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931	33
a) Cu privire la revizuirea efectuată de Consiliu în actele din anul 2014 (cauza T-316/14 RENV)	35
b) Cu privire la revizuirea efectuată de Consiliu în actele din anii 2015-2017 (cauza T-316/14 RENV)	38

c) Cu privire la revizuirea efectuată de Consiliu în contextul deciziilor din anul 2019 (cauza T-148/19)	41
4. Cu privire la motivul întemeiat pe încălcarea principiului proporționalității	44
5. Cu privire la motivul întemeiat pe încălcarea obligației de motivare.....	45
6. Cu privire la motivul întemeiat pe încălcarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă	49
7. Concluzie.....	52
IV. Cu privire la cheltuielile de judecată	52